

Duhovno življenje

BUENOS AIRES LETO 72 +++ 9 • NOVEMBER 2005

S skupnega taborjenja mladcev in mladenk v "Estancia del Pino". Foto: Matjaž Čec

ZLATA MAŠA župnika FRANCA HIMMELREICHA
na Slovenski pristani. Foto: Lučka Oblak Čop

Vernih duš dan

LOJZE KUKOVICA

Enkrat na leto – na Vernih duš dan – nam Cerkev posebej priporoča, da se v molitvah spomnimo tistih, ki so pred nami odšli v večnost in ki morda potrebujejo naše bratske pomoči za vstop v nebeško kraljestvo. Posebej naj se seveda spomnimo tistih, ki so nam bili v življenju najbolj dragi in blizu, do katerih čutimo še posebno dolžnost ljubezni in hvaležnosti. Na ta dan je tudi vsa mašna liturgija posvečena temu namenu. Cerkev sicer pri vsaki sveti maši izrecno moli za vse žive in mrtve, še posebej za tiste mrtve, za katere je kakšen vernik prosil, naj se daruje sv. maša. Vendar nam pa na ta dan Cerkev bolj živo kot sicer kliče v zavest, kako kratko je vsakega človeka življenje na tem svetu – pa če bi bilo še tako dolgo – in da ga moramo zato živeti z vso resnostjo, ker si z njim pripravljamo večnost, bolj ali manj srečno ali pa celo nesrečno.

S tem, ko prosimo za svoje mrtve, se ta dan še posebej obračamo na Jezusa Kristusa, da se mu zahvalimo za neprecenljivi dar njegovega odrešilnega trpljenja in smrti, s katerim je vsem, ki vanj verujejo, odprl vrata nebeškega kraljestva, ki so bila do tedaj vsem zaprta. Na ta dan se torej še s posebno ljubeznijo spominjamo svojih mrtvih, ki so že odšli iz naše srede. Njihova odsotnost nas seveda žalosti in nas spominja tudi naše lastne smrti, kateri se bližamo. Toda, kot pravi današnji mašni slavonspev, »čeprav nas žalosti gotovost smrti, nas tolaži obljuba

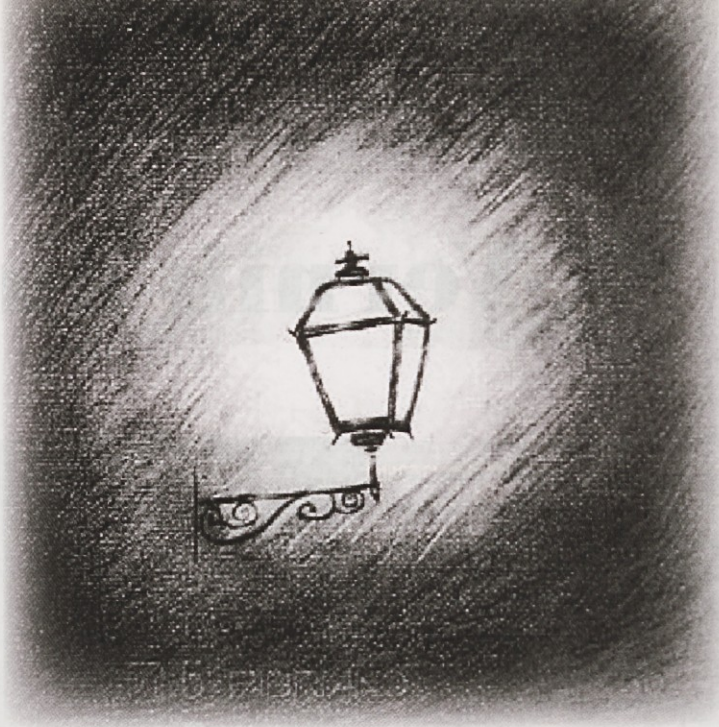
prihodnje nesmrtnosti, kajti življenje tistih, ki verujemo v Kristusa, se ne konča, ampak se le spremeni in ko se poruši naše zemsko bivališče, prejmemo večni dom v nebesih«.

Naše pobožne misli bodo torej na ta dan gotovo poromale k tistim, s katerimi smo bili v življenju še posebej blizu. Zanje predvsem bomo prosili usmiljenega Boga, naj jih sprejme k sebi v nebeško veselje, če se morda še očiščujejo v vicah, da bodo dokončno začeli gledati Boga iz obličja v obličje. Sami sebi ne morejo več pomagati, ker je zanje čas zaslužnja prenehal. Nam pa je dana možnost, da zanje molimo in jim tako pomagamo. Verska resnica o 'občestvu svetnikov' nam namreč zagotavlja, da obstaja med tistimi, ki so že v nebesih in med onimi, ki se še očiščujejo v vicah ter med temi, ki še potujemo po zemlji, močna vez ljubezni in bogata izmenjava dobrin. V tej čudoviti zamenjavi svetost enim koristi drugim brez ozira na škodo, ki so jo grehi enim mogli povzročiti drugim. Tako se skesani grešnik lahko zateče k občestvu svetih, da se prej in bolj učinkovito očisti kazni za storjene grehe (Prim. Katekizem Katoliške Cerkve, št. 1475).

Naše pobožne misli in molitve naj bi se ta dan spomnile znova tudi žrtev komunistične revolucije, s katero je tako grozotno zaznamovana naša polpretekla zgodovina. Desetletja po njihovih tragičnih umorih smo se jih mogli javno spominjati le izven domovine, šele po zlorabi komunizma se je smelo o njih javno govoriti tudi v domovini.

Na žalost se še danes ne ve natančno število teh žrtev in se morda nikdar ne bo moglo ugotoviti. Še manj bomo mogli vedeti, kje so bili umorjeni in kje zakopana njihova trupla. Vedno znova se namreč odkrivajo po naši zemlji nova množična grobišča, kamor so nečloveški morilci metali trupla umorjenih. Tolaži nas misel, da pri Bogu niso bili nikdar pozabljeni. Prav nasprotno, da jim je – tako upamo – Bog že davno poplačal vse njihovo trpljenje in kruto smrt, na katero so bili nedolžni obsojeni. Da so že pri Bogu, kjer uživajo zaslužen plačilo za svojo zvestobo Bogu in svojemu narodu. Če bi pa kdo od njih vendarle še potreboval v vicah naših molitev, bomo to radi storili, saj so se borili in umrli za svojo svobodo in za blagor svojega naroda, ki je tudi naš narod.

Na ta dan mrtvih naj se naše misli s hvaležnostjo in iskrenim občudovanjem spomnijo tudi našega mučeniškega škofa Gregorija Rožmana. Bodo to boleče misli ne le zato, kar je moral ta junaški škof pretrpeti od komunističnega sovražnika, ampak tudi zaradi še ne priznanja velikih zaslug za svoj narod od mnogih tistih, za katere se je toliko žrtvoval. Prepričani smo, da je že zdavnaj pri Bogu, kjer uživa zaslužen plačilo za svoje težko in nesebično delo za blagor svojega naroda. Zato bolj kot zanj moliti, je na mestu, da mu priporočamo sebe in svojo slovensko domovino, da bi ji od Boga izprosil novo krščansko pomlad in lepšo prihodnost, kot pa jo je imela do sedaj.

POHUJŠANJE

MARKO KREMŽAR

Spor, ki je nastal pred meseci med argentinsko vlado in škofom Baseottojem, nas je spomnil na Kristusove besede: »*Gorje svetu zaradi pohujšanja!*« (Mt 18,7). To evangelijsko svarilo namreč po svoji resnosti in obsegu presega primero o 'mlinskem kamnu', ki je razburila tukajšnje oblastnike.

Kadar beremo v evangeliju besede, ki jih je izrekel o pohujšanju Jezus Kristus pred dvemi tisočletji, navadno mislimo predvsem na kvarjenje otrok z besedo in zgledom na področju spolnosti, kar je resnično težka odgovornost odraslih. Prav zaradi tega pa morda lahko prezremo celotno pomembnost in težo greha, ki je pohujšanje. Katekizem katoliške Cerkve pojasni v členu 2284, da je pohujšanje vsako ravnanje in vedenje, ki napeljuje druge, naj delajo slabo. V členu 2286 pa poudarja, da lahko izzovejo pohujšanje poleg posameznikov tudi zakoni, institucije, moda ali nazori. Pomeni, da lahko usmeri človeka k slabemu, poleg druge osebe, tako državni zakon, kakor razne ustanove s svojim delovanjem, pa mediji, ki oblikujejo javno mnenje, šole, ki vplivajo na mišljenje in vrednotenje ljudi

ter razne mode, ki presegajo le modo oblačenja. Vendar je odgovornost za pohujšanje vedno osebna. Državni zakoni so izdelani in izglasovani po osebah, ki so zanje odgovorne, prav tako so za delo ustanov in šol odgovorne osebe, medije imajo v lasti osebe in osebe širijo preko njih resnico ali zmoto, dober ali slab zgled, krepostnost ali pohujšanje. Tudi odgovornost za usmerjanje mode je osebna. Kadar pa sami pričnemo delati slabo, četudi pod vplivom medijev, mode ali ustanov, postanemo, vsaj s svojim zgledom, tudi mi vzrok slabšanja celotne družbe, to je, pohujšanja.

Gornje svarilo glede pohujšanja, ki ga omenjajo evangelisti Matej (18,7), Marko (9,42) in Luka (17,1), pa vsebuje še stransko misel, ki je vredna razmisleka in sicer, da 'pohujšanje mora priti', ali po Luku, da 'ni mogoče, da pohujšanje ne bi prišlo'. Če je potemtakem pohujšanje neizogibno, mar to pomeni, da postaja svet nujno vedno slabši? Ali je stavek: 'Gorje svetu zaradi pohujšanja', napoved neizogibne kazni, ali dokončnega razkroja družbe, kot posledice nakopičene grešnosti, ki je sad pohujšanja, kateremu se ni mogoče izogniti? Niso redki glasovi, ki v

zadnjih časih iz podobnih razlogov napovedujejo strašne nesreče, ki naj bi prizadele vse človeštvo, da bi bilo tako z množico grešnikov na svetu uničeno tudi zlo. Tako mnenje ne upošteva Kristusovega naročila apostolom, naj puste rasti ljuljko skupaj s pšenico do končne žetve, 'da pobiraje ljuljko ne izrujejo z njo pšenice' (Mt 13,29). Ob zlu, pa najsi bo to še tako črno, vedno raste in se širi tudi dobro, ki pa ostaja navadno skrito in manj vidno.

Ob pogledu na povodenj pohujšanja in na moralni razvrat na najrazličnejših področjih javnega in zasebnega življenja ne bi smeli iskati lahkih izhodov. Ne pričakujmo 'univerzalnega' in 'dokončnega' prečiščenja družbe, ki naj bi odrešilo vernike težke, a osebne naloge pričevanja, ki nam jo nalaga Gospod.

Razna apokaliptična pričakovanja so izraz malodušja. Česar ne bi bili zmožni storiti verniki z božjo pomočjo, naj bi naredil brez naše pomoči vsemogočni Bog. Če ni upanja, da se svet spreobrne, naj ga očistita ogenj in vihar, da lahko pričnemo, seveda le 'pravični izbranci', svet na novo. Podobne napovedi beremo v neštetihih elektronskih pismih, ki jih širijo znani in neznani 'verniki' ter pripadniki sekt tako po internetu kakor tudi od hiše do hiše. Tako 'reševanje' pokvarjenega sveta, ki nima utemeljitve v evangelijih, skriva v sebi željo, da bi prenesli vso odgovornost za nizko stanje moralnosti v svetu iz svojih, na božja ramena.

Ko opisuje evangelist Marko omenjeni dogodek in svari z Jezusovimi besedami pred pohujšanjem nedolžnih otrok, zaključí odstavek z mislijo na sol, 'ki je nekaj dobrega'. Potem navaja Jezusovo opozorilo: »Če pa se sol pokvari, s čim jo boste popravili? Imejte sol v sebi in živite v miru med seboj!« (Mr 9,30). Jezus je namreč že kmalu potem, ko je poklical dvanajstere, naj mu sledijo, govoril, naj postanejo 'sol zemlje' pa tudi 'luč sveta', ki naj sveti ljudem, 'da bodo videli vaša dobra dela in slavili vašega Očeta, ki je v nebesih' (Mt 5,13-16). Razkrojevalno silo pohujšanja v družbi lahko ustavi dobra sol, ki naj jo verniki nosimo v sebi.

Potemtakem moralna pokvarjenost, ki se širi po svetu, ne kliče v prvi vrsti po božji kazni, temveč po večji krepostnosti kristjanov. Sol naredi, da postane vse testo okusno. Biti sol pomeni biti manjšina, a obdržati pri tem svojo osebno pristnost. Dokler se sol ne pomeša z zemljo in z blatom, se ne skvari in more kljub svoji skoraj nevidni majhnosti opravljati v svetu potrebno poslanstvo.

Sol je nevidna primes, je neznatna manjšina v primeri s količino testa. Tudi vernik mora biti pripravljen, da sicer živi v svetu, a da ostaja del velikokrat nerazumevane manjšine in da je lahko osamljen celo v svojem neposrednem okolju. To ni lahko. Velika skušnjava vsake manjšine je, da bi se priljučila množici, pa čeprav za ceno identitete. Vernik je glede tega vsak dan na preizkušnji. Res da se sol ne skvari, lahko pa se pomeša z zemljo in blatom do take mere, da postane neuporabna. Taka sol se po Jezusovih besedah 'vrže proč, da jo ljudje pohodijo' (Mt 5,13). Nerabna sol je slabša od neslanega testa.

Ali je potemtakem svarilo 'Gorje svetu zaradi pohujšanja' pretirano ostro? Nikakor. Pohujšanje nenehno kopiči grešnost nad svetom, kar povzroča razkroj na vseh področjih človekovega delovanja in bivanja. Kolikor nima protiuteži v krepostih in v svetosti vernikov, peha človeštvo vedno nižje v smeri osebnih in družbenih konfliktov, ki večajo na svetu trpljenje.

Biti sol je naloga vseh vernikov in le verni jo morejo opravljati. Kot ničesar dobrega, tudi tega ne zmoremo ljudje sami, brez pomoči Njega, ki je premagal greh in smrt. Edini resnični zmagovalec nad grehom in zlom je vstali Zveličar. On je vir tiste nepokvarljive duhovne soli, ki naj bi jo kristjani nosili v sebi in jo posredovali svetu. Brez vere in zaupanja Vanj ne moremo postati orodje, sol in luč v Njegovih rokah. To so čutili ob Jezusovih besedah že apostoli, da so – kot pripoveduje evangelist Luka – ob tisti priložnosti prosili Gospoda: »Pomnoži nam vero!« (Lk 17,5)

Čim bolj se širi pohujšanje in z

njim moralna bolelost družbe, čim manj je v njej soli, tem bolj mora biti ta prečiščena, da lahko prepreči njen razkroj. Čim manj je vernikov, več naj bi bilo med njimi kreposti in močnejša mora biti njih vera, za katero vemo, da je božji dar. Zato naj bi kristjani neprestano ponavljali z apostoli, 'Gospod, pomnoži nam vero', da bomo s Tvojo pomočjo postali in ostajali sol in luč.

Razkroj družbe ni nujen pa tudi ne nemogoč. Končni izid starega trenja med življenjem in smrtjo je odvisen od moči zla, ki povzroča v nas in med nami gnitje, ter zdravilno silo krščanstva.

KRATKE NOVICE

Umestitev novega krakovskega nadškofa Dziwisza

V soboto, 27. avgusta, je bila v katedrali v Krakovu slovesna umestitev novega krakovskega nadškofa Stanislava Dziwisza. Poleg poljskih škofov so bili navzoči tudi številni predsedniki evropskih škofovskih konferenc. Veliko vatikansko delegacijo je vodil kardinal Giovanni Battista Re, prefekt kongregacije za škofo. Dziwisz je bil skozi desetletja tajnik in najožji sodelavec Karla Wojtyła.

95 let od rojstva matere Terezije

Če bi še živela, bi mati Terezija letošnjega 26. avgusta obhajala svoj 95. rojstni dan. Rodila se je 26. avgusta leta 1910. Slej ko prej velja za vsem svetu za simbol ljubezni do bližnjega. V indijski metropoli Kalkuta, kjer je mati Terezija preživela velik del svojega življenja, je ena glavnih prometnih cest imenovana po njej – prav tako v indijskem glavnem mestu New Delhi. Za blaženo je bila razglašena oktobra 2003.

VIRGIL, apostol Karantanije

ok. 700 – 784

27. november

Salzburg je tesno povezan z začetki slovenske vernosti, saj je bil za naše prednike, ki so živeli severno od Drave, glavno žarišče misijonskega delovanja, kakor je bil za tiste južno od Drave Oglej. Ustanovitelj mesta Salzburg in njegov prvi škof je bil sv. Rupert (+ 717), ki je bil zelo češčen tudi med Slovenci in ima na naših tleh več cerkva. Njemu je bila posvečena prvotna stolnica v Salzburgu, sedanja pa ima poleg sv. Ruperta za zavetnika tudi sv. Virgila. Ta je v slovenski cerkveni zgodovini zapisan kot »apostol Karantanije«, čeprav sam ni misijonaril med Karantanci. Bil je škof v Salzburgu, ko je tja prišlo odposlanstvo karantanskega kneza Hotimira s prošnjo, da bi v Karantanijo prišli krščanski misijonarji. Virgil sam zaradi svoje službe ni mogel iti, zato je to nalogo zaupal blagemu duhovniku Modestu, ki je našim prednikom oznanjal evangelij v duhu irskih menihov.

Tudi Virgil je bil po rodu Irec. Rodil se je okoli leta 700 in je bil deležen dobre bogoslovne in znanstvene vzgoje. Postal je opat nekega samostana na jugozahodu irskega otoka. Odlično je bil podkovan v matematiki, zato se ga je prijelo ime »geometer«. Toda Virgilu ni bilo do časti in visokih cerkvenih služb. Želel si je drugačnega delovanja in leta 745 ga najdemo kot misijonarja na Bavarskem. Nastanil se je v samostanu sv. Petra nad Salzburgom. Vodil je samostansko družino in tudi škofijo Salzburg, dasi je bil v škofa posvečen šele čez 22 let. Od tukaj je vodil misijonsko delo po Bavarskem in sosednjih pokrajinah.

Svojega misijonskega dela ni hotel vpreči v frankovski politični voz; ni hotel, da bi se krščanstvo širilo »z ognjem in mečem« - vodilo ga je izročilo njegove irske domovine: oznanjati evangelij z ljubeznivim poukom. Zaradi blage irske metode je bilo med Slovenci razmeroma malo odpora proti krščanstvu. Odpori, o katerih poroča zgodovina (Krst pri Savi-ci!), niso bili naperjeni toliko proti novi veri, ampak bolj proti domači knežji rodbini, ki je v deželo poklicala Bavarce.

Okoli leta 760 je prišel v Karantanijo Virgilov namestnik »pokrajinski škof« Modest s skupino duhovnikov in si izbral sedež pri Gospe Sveti. Od tam so misijonarji hodili po sedanji Koroški. Leta 772 je Virgil po uporu pogsanske stranke mirno posredoval in poslal v Karantanijo nove misijonarje, ki so lepo utrdili krščanstvo med Slovenci ter s tem naše prednike vpeljali v krog tedaj bolj razvite zahodne kulture.

Virgil je kot škof v Salzburgu pokazal tudi veliko praktičnega čuta: odprl je zdravilne vrelce v dolini Gastein (Badgastein), pozivil je rudarstvo, da je deželi omogočil dohodke in ljudem zaslužek. Vpliv salzburške škofije je razširil ne le po Bavarskem, ampak tudi po vsej Dravski dolini. Ustanovil je samostana Innichen in Kremsmünster z namenom, »da bi neverni rod Slovencev pripeljal na stezo resnice«. Oba samostana sta odigrala pomembno vlogo pri pokristjanjevanju Slovencev. Na stara leta je prehodil vso svojo škofijo, da bi videl, »če povsod vlada prava vera in se kaže krščanska ljubezen v dobrih delih«. Umril je v Salzburgu 27. novembra 884. Precej časa je bil njegov spomin pozabljen, leta 1233 pa je bil prištet med svetnike. Skupaj s sv. Rupertom je zavetnik mesta Salzburg.

Silvester Čuk

Nameni Apostolata molitve

ZA NOVEMBER

SPLOŠNI: *Za poročene, da bi posnemali zgled svetosti tolikih zakoncev, ki živijo sveto v vsakdanjih okoliščinah.*

Mati Cerkev oblikuje, poučuje in vzgaja krščanske družine s pomočjo Božje besede, s podeljevanjem zakramentov in z oznanjevanjem nove zapovedi ljubezni. S svoje strani pa tudi krščanske družine predstavljajo sestavni del Cerkve, kolikor so po službi svoje posebne poklicanosti udeležene pri poslanstvu odrešenja. S tem, da sprejemajo in oznanjajo Božjo besedo, dan za dnem poglobljajo svojo vero in aktivno sodelujejo pri evangelizaciji skupnosti, v kateri živijo.

Dejansko lahko samo v veri krščanski zakonci in starši odkrijejo in s hvaležnim veseljem sprejemajo dostojanstvo, ki ga je Bog podelil zakonu in družini kot znamenje ljubezni med Bogom in človekom, med Jezusom Kristusom in Cerkvijo, njegovo nevesto. Sveti Pavel o tej veliki skrivnosti pravi: »Možje, ljubite svoje žene, kakor je Kristus vzljubil Cerkve in dal zanjo sam sebe, da bi jo posvetil, ko jo je očistil s kopeljo vode z besedo« (Ef 5, 2526). Poleg zakramenta svetega zakona je krščanskim zakoncem evharistija neizčrpen vir milosti, ravno zato, ker predstavlja ljubezensko vez med Kristusom in Cerkvijo in je zapečaten s krvjo njegovega križa. Tukaj zakonci odkrijejo svoje duhovne korenine, iz katerih se vedno znova poživlja zakonska ljubezen.

Služba življenju pomeni udejanjanje prvotnega Stvarnikovega blagoslova od začetka časov, od generacije do generacije, prenašanje Božje podobe od človeka do človeka; in to je temeljna naloga zakonske zveze. Kot domača Cerkev je družina dolžna oznanjevati in proslavljati evangelij življenja. Človeško življenje je dar, ki ga prejmemo zato, da ga potem podarjamo dalje. Po spočetju in rojstvu novega človeka se starši zavejo, da je otrok kot sad njunega daru sam v sebi dar, ki izhaja iz daru. Na ta način družina postaja zibelka ljubezni in svetišče življenja, zakonci pa v stvarnosti vsakdanjega življenja odgovarjajo na klic k svetosti, h kateri smo vsi poklicani.

MISIJSKI: Za temeljito vzgojo domačih duhovnikov v misijskih deželah.

Misijonsko delo pomaga pri ustanavljanju novih krajevnih Cerkva, ki potem, ko se utrdijo, tudi same postanejo misijonsko občestvo, odprto do drugih. To seveda zahteva domače duhovnike, primerno izobražene in vzgojene, takšne, ki ne mislijo le na svojo domačo Cerkev, ampak tudi na kraje, kjer Cerkev še ni zakoreninjena. Vzor je Jezus, ki ni skrbel le za svoje domače občestvo, ampak za vse narode sveta, kamor je poslal svoje učence.

Cerkev si zelo prizadeva za vzgojo domačih duhovnikov, za zdrav nauk v teologiji in filozofiji, pa tudi za razvijanje talentov, ki jih Bog daje duhovnikom. V središču te vzgoje je sveta Eucharistija, povezanost s Kristusom in njegovo daritvijo, ki je namenjena vsem narodom sveta. Najprej mora duhovnik sam biti eno s Kristusom, da bo tudi občestvo zdrav del Kristusovega skrivnostnega telesa.

Z duhovniki in redovniki v misijonih najtesneje sodelujejo katehisti. Ti poučujejo v šolah, zbirajo ljudi v mala krščanska občestva, vodijo molitve-

na srečanja, pripravljajo na zakramente, posebno na krst in poroko.

Ta mesec posebej prosimo za vse te voditelje krajevnih Cerkva v misijonih, za njihovo vzgojo in izobrazbo.

p. Jože Kokalj

SLOVENSKI: Da bi uresničili sklepe Plenarnega zbora Cerkve na Slovenskem.

De ne 4. novembra bo poteklo pet let od zadnjega zasedanja PCZ. Nato je bilo izdano besedilo, ki je bilo poslano v Rim v potrditev. Ko je bilo tam potrjeno, je začelo veljati kot dokument, po katerem naj bi se ravnala Cerkev na Slovenskem v prihodnjih desetletjih.

Prvi od sklepov, ki je bil obenem vodilo vseh priprav in vseh zasedanj, je bilo geslo: *Izberi življenje*. Neki časopis je na temelju sedanjega upadanja rojstev že napovedal, katerega leta bo pokopan zadnji Slovenec. Ali se bo napoved uresničila, je odvisno od tega, koliko bomo izbirali življenje.

V naslednjih dveh sklepih nam je priporočeno, naj se kot verniki zavedamo, da je *Cerkev prostor našega skupnega življenja in pot našega odrešenja*. Ker je Cerkev skrivnostni Kristus, smo poklicani, da iz njega in z njim živimo po prejemanju zakramentov, predvsem z udeležbo pri eucharistiji, ter zanj kot velikonočni kristjani pričamo z besedo, zgledom, oznanjevanjem, služenjem.

V nadaljevanju nam PZ daje navodila za življenje v družini ter za sodelovanje v župniji, dekaniji in končno škofiji.

Ker smo kot verniki obenem državljani, nam zadnji sklepi CZ govore o *odnosih vernikov do države, in obratno*.

Imamo za kaj moliti in na kaj klicati Božji blagoslov.

p. Franc Cerar

STOPNJE srečanja Kristusa s človekom

Michel Quoist – Prevedla METKA MIZERIT

V teh molitvah ne iščite znanstvenega študija o duhovnem življenju kristjana. So le skromna navodila, ki so naredila poseben vtis na kristjane na njihovi življenjski poti.

Omejili smo se na to, da smo zbrali besede, ki bi osvetlile njihov napredek in jim pomagale govoriti z Bogom.

Ni bilo težko najti smisel prvih molitev. Teh zadnjih ne moremo razumeti z glavo, ampak z življenjem. Kdor ni nikoli hodil po teh poteh, se bo smejal revščini besed. Tisti, ki jih je kdaj prehodil, ga bodo spomnile na njegove, čeprav oddaljene borbe, in se bo srečal z njimi.

Lahko bi dodali še več molitev, morda bi služile le nekaterim. Dovolj je, da vemo; kadar je človek sprejel odgovornost srečanja z Bogom in z ljudmi, Gospod nikoli ne ovira njegovega napora, da bi postal boljši.

Gospod, osvobodi me moje sebičnosti

Veliko je ljudi, ki so žrtve samih sebe. Več nesrečnežev kot si predstavljamo, je obsojenih, ker ne morejo ljubiti nikogar, razen samega sebe.

Razumeti je treba njegovo bolečino, da ga lahko osvobodimo; to je izkustvo pekla. Začetek njegovega odrešenja bo, če bo našel prijatelja, ki mu bo pomagal odkriti, da je rabelj samega sebe. Če bo našel kristjana, ki se bo zanj spremenil v Luč in Veselje, ki ga bo oddaljilo od samega sebe. Morda bo potem

molil tole molitev.

Če bo dosegel, da bo vztrajno prosil Boga, naj ga osvobodi sebičnosti, je že rešen. To je prva stopnja. Tudi mi lahko molimo to molitev zvečer, ko smo zaprti v svoj lastni »jaz«, ko hočemo biti sami, prosti drugih.

Ko se je odpravljaj na pot, je nekdo pritekel, pred njim pokleknil in ga vprašal: »Dobri učitelj, kaj naj storim, da dosežem večno življenje?«... Jezus se je ozrl vanj, ga vzljubil in mu rekel: »Eno ti manjka: pojdi, prodaj vse, kar imaš, in daj ubogim, in imel boš zaklad v nebesih, potem pridi in hodi za menoj!« Te besede so ga potrle in je žalosten odšel; imel je namreč veliko premoženje (Mr 10, 12-17).

Gospod, me slišiš?
Strašno trpim,
zaprt vase,
jetnik samega sebe;
ne slišim drugega kakor svoj glas.
Vidim samega sebe,
za mano ni drugega kakor trpljenje.

Gospod, me slišiš?
Osvobodi mi telo, kup lakote je in kadar se s svojimi velikimi očmi in stegnjenimi rokami česa dotakne, je

zato, da bi zgrabilo in ugasnilo svoj nenasiitljivi tek.

Gospod, me slišiš?
Osvobodi mi srce. Napihnjeno je od ljubezni, vendar čeprav mislim, da ljubim do norosti, odkrijem, da preko drugega ljubim samega sebe.

Gospod, me slišiš?
Osvobodi mi duha, poln je samega sebe, svojih misli, svojih mnenj; ne zna se pogovarjati, ker me ne dosežejo druge besede, razen lastnih.

Dolgočasim se, utruja me, mrzim se, gnusim se sam sebi; odkar se obračam v lastni koži, kakor na pekočem ležišču bolnika, ki bi dal karkoli, da bi lahko ušel.

Vse se mi zdi skopuško, grdo, brez luči,

... ker že ne znam gledati drugače kakor skozi samega sebe. Hočem sovražiti ljudi in svet, ... samo zaradi ogorčenja, ker jih ne morem ljubiti.

Hotel bi oditi, ubežati v drugo deželo.

Vem, da veselje obstaja, videl sem ga prepevati na obrazih ljudi.
Vem, da sveti luč, videl sem jo razsvetljevati tisoč pogledov.
Vendar ne morem iz sebe, ljubim svojo ječo, v istem trenutku jo sovražim,
ker sem jaz ječa,
ker se ljubim,
ker se ljubim s sebično ljubeznijo,
Gospod.

Sedaj ne najdem niti vrat svoje hiše,
zaslepljen napredujem, tipaje;
zadevam se v lastne stene, lastne meje,
poškodujem se, ranim se,
preveč sem ranjen
in nihče ne ve za moje rane, ker se ni nihče potopil vame.
Sam sem, sam.

Gospod, Gospod, me slišiš?
Pokaži mi vrata,
primi me za roko,
odpri mi.
Pokaži mi Pot,
cesto luči in veselja.
Gospod, me slišiš?

Da, mali, slišim te in smiliš se mi.
Že nekaj časa sledim tvojim zaprtim žaluzijam.
Odpri jih, moja Luč te bo razsvetila.
Že nekaj časa čakam pred tvojimi zapahnjanimi vrati. Odpri jih, našel me boš na pragu.
Jaz te čakam in drugi te čakajo.
Potrebno je, da odpreš, da greš ven iz samega sebe.
Zakaj hočeš biti še nadalje sam svoj jetnik?
Svoboden si.
Nisem bil jaz tisti, ki je zaprl vrata, ne morem jih odpreti.
Ti jih imaš zapahnjene znotraj.
Odpri se!

Gospod, zakaj si mi rekel, naj ljubim?

Kdor se daruje bližnjemu, je že odrešen.
Dejstvo, da sprejme prijateljstvo

svojih bratov, sprejme božje prijateljstvo in se osvobodi samega sebe.

Vsi moremo in se moramo darovati drugim. Imajo en talent? Naj ga dajo. Jih imajo deset? Naj jih dajo deset. Ker samo tisti, ki da, lahko tudi prejme.

Kdor se je podal na pot darovanja, če je pošten, se v trenutku zave, da ni poti nazaj.

Ga je strah? Opogumiti ga je treba in prepričati, da bo edino za to ceno, ceno darovanja drugemu, izpolnil smisel svojega življenja in spoznal Božje veselje.

Po dolgem času je prišel gospodar teh služabnikov in napravil z njimi obračun. Pristopil je ta, ki je prejel pet talentov in rekel: »Gospod, pet talentov si mi dal, glej, drugih pet sem pridobil.« Gospodar mu je rekel: »Prav, dobri in zvesti služabnik! V malem si bil zvest, čez veliko te bom postavil. Pojdi v veselje svojega gospodarja« (Mt 25, 16-19).

Ljubezen pa poznamo po tem, da je On dal življenje za nas, in tako smo tudi mi dolžni dati življenje za brate. Kako more biti božja ljubezen v človeku, ki ima premoženje in vidi, da je brat v pomanjkanju, pa zapira svoje srce pred njim? Otroci, ne ljubimo z besedo, tudi ne z jezikom, ampak v dejanju in resnici! (1Jn 3,16-19)

Gospod, zakaj si mi rekel, da moram ljubiti vse svoje brate, vse ljudi?
Poskusil sem; tukaj sem, prestrašen se vračam k Tebi.

Bil sem miren; imel sem urejeno življenje: Bil sem zadovoljen v svoji hiši.
Sam, popolnoma zadovoljen s seboj.
Na varnem pred vetrom, dežjem, blatom.

Bil sem zaprt v svojem stolpu, čist in očiščen za vedno.

Ti, Gospod, si naredil razpoko v zidu moje trdnjave.
Ti si me prisilil, da sem odprl vrata; krik ljudi, kakor sunki dežja, me je zbudil;
kakor vihar me je pretreslo prijateljstvo.
Kakor se vtihotapi sončni žarek me

je vznemirila tvoja Milost.
... in jaz, nepreviden, sem pustil
vrata odprta.
Gospod, sedaj sem zgubljen!
Zunaj ljudje vohunijo za menoj.
Nisem si predstavljal, da so tako
blizu.

Tukaj v moji hiši; na ulici, v moji
pisarni; moj sosed, moj kolega,
moj prijatelj.
Komaj sem malo odprl vrata,
sem jih zagledal; s stegnjeno
roko, z odprtimi očmi, z razkrito
dušo, ko prosijo kot berači pred
cerkvenimi vrati.

Prvi so stopili v mojo hišo.
Da, nekaj prostorčka je bilo v
mojem srcu.
Sprejel sem jih, da bi jih
ozdravil, pobožal, ljubkoval:
»Ah, moje drage ovčice, moja
mala čreda!«
Ti si bil zadovoljen z mano,
ponosen, postrežen, rahločutno
počesčen.
Da, to je bilo popolnoma v redu.

Ampak drugih, Gospod, drugih
nisem videl; prvi so jih zakrivali.
Bili so številnejši, bednejši; vdrli
so v hišo, ne da bi potrkali.
Moral sem jim narediti prostor,
stisnili smo se.

Potem so še kar naprej prihajali;
Iz vseh strani, val za valom;
porivali so se, podirali drug
drugega.
Prihajali so iz vseh kotov
mojega mesta, dežele, sveta,
nešteti.

Niso prihajali drug za drugim,
ampak v skupinah, v vrstah,
pripeti eden na drugega,
pomešani kot skladanica
množic.

Niso prišli prazni; s sabo
so nosili ogromne tovore:
kovčke krivic, pakete mržnje in
sovrašтва, skrinje trpljenja in
grehov.

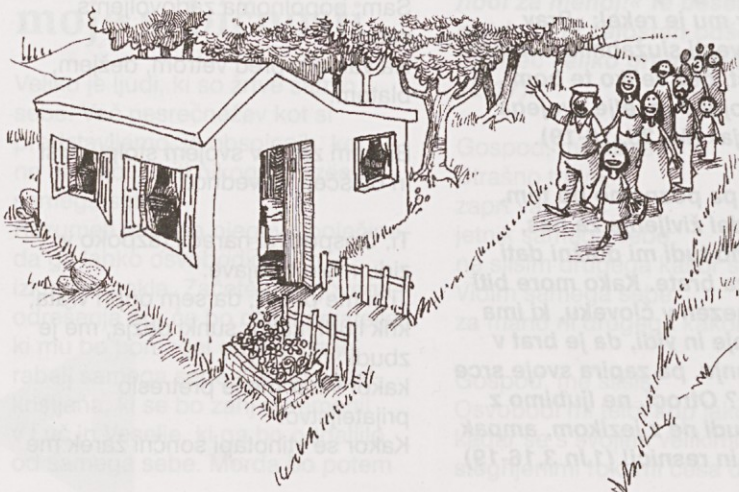
S sabo prinašajo Svet z vso
plesnobo in pokvarjenostjo;
preveč novosti, nepotrebnih in
neporabnih.

Gospod, kakšna smola! Kako
nemogoči so, kako neznosni!
Pa še lačni so, požrli me bodo!
Ne vem, kaj naj naredim; še
vedno prihajajo, porivajo vrata,
ki se odpirajo vedno bolj in
bolj!

Gospod, sedaj poglej: moja
vrata so na stežaj odprta!
Ne morem več! To je preveč! To
že ni več življenje!
In moj položaj?
In moja družina?
In moj mir?
In moja svoboda?
In jaz?

Ah, Gospod, vse sem izgubil,
nisem več sam svoj. V moji duši
ni več koticčka zame.

»Ne boj se,« pravi Bog. »Danes
si zaslužil vse, ker medtem, ko
so ti ljudje vdrali v hišo, sem
se jaz, tvoj Oče in tvoj Bog,
pomešal mednje in stopil vate.«

EKUMENIZEM PRI GOSPODOVI VEČERJI?

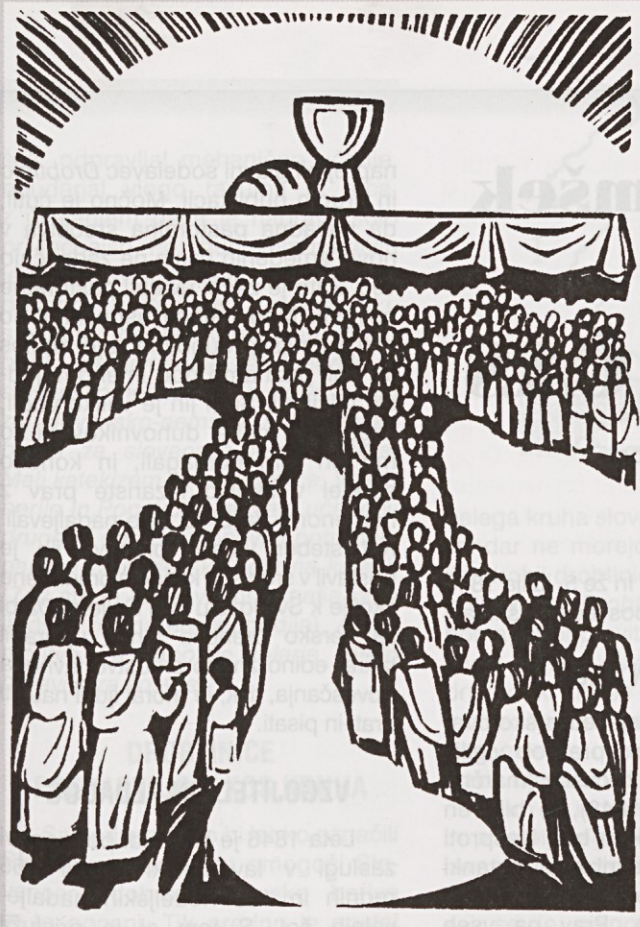
»Hrepenenje po obnovljeni
edinosti med vsemi kristjani je
Kristusov dar in klic Svetega
Duha« (KKC 820). Nikjer se
pomanjkanja edinosti bolj boleče,
priganjanja k edinosti bolj
jasno ne zavedamo kakor pri
»Gospodovi večerji«. Zato je veliko
hrepenenje mnogih kristjanov po
polni edinosti, ki bo zapečatenata
in potrjena s »skupno udeležbo
pri Gospodovi mizi« (KKC 1398).

Nekateri priganjajo k temu,
da bi to edinost kratko malo
anticipirali, ko iščejo ali zahtevajo
skupnost pri obhajilu, preden je
ponovno vzpostavljena skupnost
Cerkva. Če pa naj pospešujemo
pravo edinost, se morajo tudi
koraki do tja dogajati v resnici
in ljubezni, da nove razpoke ne bi
povečale needinosti.

»Krst vzpostavlja temelj
za občestvo med vse-
mi kristjani« (KKC
1271). Kdor ni krščen, se tudi ne
more udeleževati Gospodove ve-
čerje. S tem ni nihče izključen
od ljubezni kristjanov, vendar se
lahko udeleži Gospodove mize v
njihovi skupnosti samo tisti, ki
je tudi prejel »kopel prerojenja«. Krst pa je šele začetek, »ker teži
za tem, da doseže polnost življenja
v Kristusu« (Ekumenski pravilnik
92), torej tudi skupni prejem Kris-
tusa v evharistiji.

Med ločenimi kristjani ob-
stajajo seveda deloma zelo razli-
čna pojmovanja o smislu in pome-
nu Gospodove večerje. Te razli-
ke zadevajo predvsem pomen du-
hovništva, mašne daritve in Kris-
tusove navzočnosti v evharistiji
(KKC 1400). Da je obhajilo lahko
resnično in rodovitno, ga ne smemo
ločiti od celote evharističnega sla-
vja.

Obstaja pa popolnoma pre-
prost in prepričljiv kriterij za raz-

likovanje, ali je skupen prejem obhajila v skladu z resnico. Kdor prejme evharistijo, odgovori na besede »Kristusovo telo« z »Amen«, »Da, tako je, trdno verujem!«. Pred tem je skupni »Amen« vseh ob sklepu evharistične molitve, po besedah »Po Kristusu, s Kristusom in v Kristusu ...«. Da je »Amen« k besedam »Kristusovo telo« pravilen, se mora ujemati z »Amen« k evharistični molitvi, po kateri je evharistično Kristusovo telo »nastalo«.

Beseda »Amen« pomeni pritrđitev darovanju daritve »skupaj z našim papežem, našim škofom«, skupnosti z Marijo in vsemi svetimi, »v katerih priprošnje zaupamo«, prošnji za »naše umrle brate in sestre« in predvsem temu, da nam kruh in vino v moči Svetega Duha in Kristusovih besed, ki jih izgovori duhovnik, »postaneta telo in kri tvojega Sina, našega Gospoda Jezusa Kristusa«.

Kdor lahko temu pritrđi s svojim Da in Amen, pritrđuje evharistiji v smislu katoliške Cerkve. On pravi Da skupnosti te katoliške Cerkve. Da in Amen sádu te evharistične molitve, evharističnemu Kristusovemu telesu, bo potem tudi resničen. So posebne situacije, v katerih lahko tudi kristjani, ki niso v polni edinosti s katoliško Cerkvijo, prejmejo evharistijo (KKC 1401). Pogoj bo vedno, da lahko z iskrenim srcem rečejo dvojni »Amen«.

Kadar nastopi kaka velika potreba, morejo po sodbi ordinarija katoliški nositelji cerkvene službe podeliti zakramente (evharistijo, pokoro, bolniško maziljenje) drugim kristjanom, ki niso v polnem občestvu s katoliško Cerkvijo, vendar le tistim, ki prosijo zanje popolnoma svobodno. KKC 1401

Iz Nedelje

MOLITEV – pečat dneva

MIRKO ISOP

Jezus se je res posvetil tisočeri množici. Učil jo je v prilikah, da so ga razumeli. Delil jim je duhovni kruh in s telesnim utešil njihovo lakoto. Dan se je že nagibal k zatonu. Odslovil je množico in se umaknil na samotni kraj.

Evangelisti večkrat poročajo, da se je Jezus po napornem dnevu umaknil na samotni kraj in molil k svojemu Očetu. Jezusu bi ne bilo treba moliti, pa je s tem dal molitvi poseben značaj. Z molitvijo je zaključil dan, ga položil v roke svojega Očeta.

V prejšnjih časih je Bogkov kot bil družinski tabernakelj. Po večerji so sneli s križa rožni venec in se Bogu zahvaljevali za minuli dan. Kako težko je dandanes zaključiti dan v zbrani molitvi. Bogkov kot je nadomestil televizor, ki je postal oltar novic in razvedrila. Skupna molitev, ki je priklivala med družino Božjo navzočnost, je utihnila.

Ko večerni mrak objame domovanja in iz zvonika zazveni večerni Ave, zapečati vse dnevne skrbi, tegobe in veselje. Potreben je še poseben pečat, ki ga je Jezus pokazal: da se z molitvijo zaokroži dan, preden nevráčujoče utone v morju pretreklosti.

Preveriti minuli dan, mu dati odkrito oceno in neolepšano obsodbo ter ga položiti v Božje naročje. S spremnim pismom zahvale, naslovljeno na Sodnika našega življenja, naj prerešeta preživeli dan: kar je bilo dobrega, naj shrani, kar slabega, naj odstrani in mu prida odrešujoči Amen.

Iz Nedelje

Anton Martin Slomšek MOČAN IN IZZIVALEN ČAS

MARJAN TURNŠEK – Slomškov postulator

(2. del)

SKOKOVITA RAST NA HIERARHIČNI LESTVICI

Najprej dve leti kanonik v Št. Andražu. Glavna skrb so mu bile šolske zadeve, sodeloval je celo s šolskim ministrom Thunom pri prenovi šolskega sistema v Avstriji in to tako pri slovenskih kot nemškogovorečih šolah. Tu je zastavil ves svoj vpliv za pravično mesto slovenščine na narodnostno mešanih področjih.

Ko se je nato Slomšek aprila leta 1846 v dnevih pred praznikom sv. Marka odpravil v Celje, ker je bil imenovan za tamkajšnjega opata, verjetno še ni mogel verjeti, da bi to moglo biti res. Gotovo se je spomnil tistega reka: prelepo, da bi moglo dolgo trajati. Slutnja se je uresničila. Kardinal Schwarzenberg je že poslal pismo, ki je nosilo vabilo in prošnjo, naj novoimenovani celjski opat sprejme mesto lavantinskega škofa. Ujetost med izpolnitev božje volje in lastnim hotenjem je bila morda v tistem trenutku najmočnejša v njegovem življenju. A kardinalova prošnja je bila zanj več kot

vljudnostno vabilo. In že 5. julija 1846 je bil v Salzburgu posvečen v škofa.

VZOREN ŠKOF

Njegovo šestnajstletno škofovanje, ki se je pričelo prav ob vigiliji burnih prevratniških časov (marčna revolucija v letu 1848), je bilo en sam velik delavnik in boj. Nasproti so mu stali jožefinizem, ostanki janzenizma, rastoči liberalizem in grobi komunizem. Prav na vseh področjih, kjer je prej zastavil plug svojega apostolskega delovanja, je zdaj nadaljeval, ob tem pa kot škof sprejemal vedno nove dolžnosti. Njegov dan je moral imeti več kot štiriindvajset ur, da je uspel postoriti vse in imeti za vsakega, ki ga je potreboval, čas. Bog sam ve, kako mu je vse to uspelo. Oglejmo si glavne njegove posege v versko narodnokulturno življenje svojega časa.

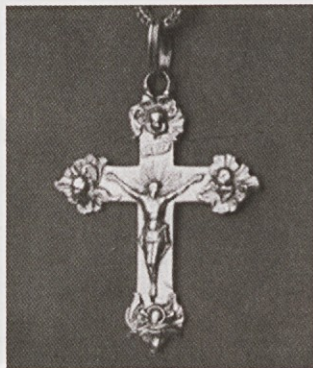
PRVA NALOGA: VERSKA PRENOVA

Pričel je pri duhovnikih. Uvedel je vsakoletne duhovne vaje zanje, da jim je pomagal ohranjati osebno pobožnost, potrebno za goreče delovanje. Začel je prirejati pastoralne konference, kjer je skupaj z duhovniki iskal odgovore na vprašanja, ki jih je čas prinašal s seboj. Prav strastno in neutrudno je pridigal, pisal pastirska pisma, še

naprej bil glavni sodelavec *Drobtinic* in drugih publikacij. Močno je čutil, da navadna pastoralna sredstva v novih zmedenih časih ne zadoščajo več. Zato je začel uvajati pastoralne novosti. Med najbolj uspešnimi so bile župnijske duhovne vaje, danes jih bolj poznamo pod imenom ljudski misijoni. Sam jih je veliko vodil, vzgojil kar nekaj duhovnikov, ki so mu pri tem pomagali, in končno sprejel v škofijo lazariste prav z namenom, da bi to delo nadaljevali. Kot steber verske prenove jih je postavil v središče kasneje preurejene škofije k Sv. Jožefu nad Celjem. Da bi za versko prenovo lahko uporabil takrat edino znano sredstvo javnega obveščanja, tisk, je moral ljudi naučiti brati in pisati.

VZGOJITELJ IN PEDAGOG

Leta 1846 je bilo tudi po njegovi zaslugi v lavantinski škofiji 155 rednih in 109 nedeljskih nadaljevalnih šol. S tem si je prislužil sloves ustanovitelja slovenske ljudske šole; njegova zasluga je, da je preprosto ljudstvo začelo ceniti šolo in knjigo. Poživljal je vzgojo v

Slomškov škofovski križ

TONJE KRALJ

šoli, odpravljaj mehanično učenje, poudarjal vlogo razuma in srca, z uvajanjem petja je napravil šolo privlačnejšo. Po Thunovem naročilu je s sodelavci pripravil celotno serijo desetih učbenikov (abecedniki, slovnice, berila, katekizmi): *Malo berilo za prvošolce*, *Abecednik za slovensko-nemške šole*, *Malo berilo za slovensko-nemške šole*, *Veliko berilo za slovensko-nemške šole*, *Mali katekizem za prvošolce*, *Veliko berilo in Pogovorilo za vajo učencev drugega odreda*, *Ponovilo potrebnih naukov za nedeljske šole na kmetih* (742 str. in je pravzaprav naša prva ljudska realna enciklopedija), *Angel molitve*, *Za pobožne šolarje*, *Sveto opravilo za šolarje*.

DROBTINICE PRERASTEJO V KOS KRUHA

S to prisposodbo bi lahko označili Slomškovo idejo, da omogoči Slovincem dobro slovensko berivo in to poceni. Tik predno je postal škof je želel ustanoviti društvo za izdajanje dobrih slovenskih knjig, a mu je oblast to preprečila. A ker je bil človek, ki ga od namere, ki jo je spoznal za svojo sveto dolžnost, nihče ni mogel odvrniti, je v pismu prijatelju dajal poguma sebi in sodelavcem, da, tudi če mu ne pustijo rezati ljudem celih rezin

belega kruha slovenske besede, mu vendar ne morejo preprečiti, da bi jim drobil drobtinice. In 1846 je izšel prvi zvezek *Drobtinic*. A že 1851 je pomagal pripraviti vse, da so v Celovcu lahko ustanovili Mohorjevo družbo, ki živi še danes, in je dolga leta izdajala prave bestselerje, ki so dosegale za danes nepojmljive naklade krepko nad 100.000 izvodov.

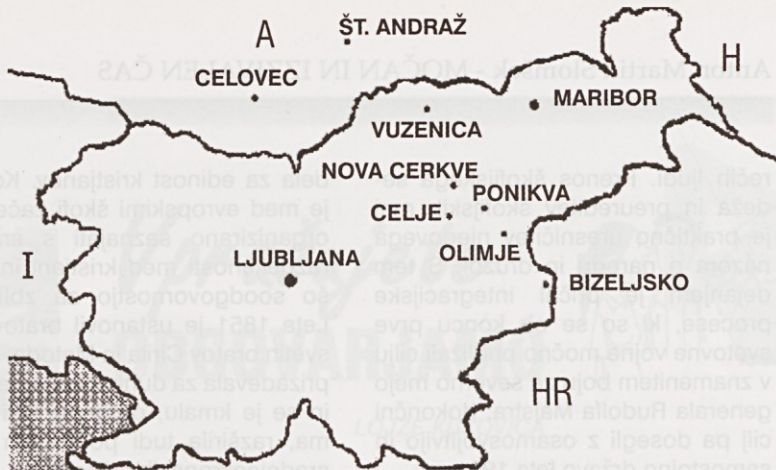
Sam pa ni vsega tega vzgojnega in pisateljskega ter pesniškega delovanja le podpiral, ampak izdatno pri vsem tudi ustvarjalno sodeloval, saj se je njegov knjižni opus s ponatisi povzpел na zavidljivih petdeset knjig in ogromno člankov in objavljenih pesmi.

Slomškovo vsestransko slovstveno delo je za slovensko kulturo zelo pomembno, saj je bil v marsičem pionir, predvsem pa je dosegel široke sloje ljudi. Strokovna javnost mu priznava utemeljena

stališča v pravopisu, besedoslovju in pravorečju. Njegov jezik je čist in bogat, skladnja pa izjemno tekoča, skoraj brez kalkov. Odlikuje se po izvirni izoblikovanosti stavčnih členov, stavčnih vzorcev in tipologiji stavkov.

PREMIKANJE MEJNIKOV

Njegova duhovna moč se ni ustavila niti pred cesarjevim ukazom, če je šlo za božje kraljestvo. Tako ljudske misijone kot lazariste je cesar prepovedal, a Slomšek je oboje uspel uvesti v svojo škofijo. In še enkrat je prestopil cesarjev ukaz in tokrat takega, ki je vseboval »enkrat za vselej rešeno«. V škofu je namreč vedno bolj zorela ideja združitve vseh štajerskih Slovencev v eno slovensko škofijo. To pa je bilo izvedljivo samo s prestavitvijo škofijskega sedeža in preureditvijo mej štirih škofij: krške, lavantinske, majhne leobenske in sekavske. A prav to je bila zadeva, ki so se je v preteklosti že nekajkrat lotili, a nikoli zedinili, zato je cesar odredil, da se meje teh škofij nikoli več ne bodo spreminjale. Neutrudna delavnost in naravnost prijateljska razmerja s kardinalom Schwarzenbergom ter nadškofom Tarnocyjem in ugled na samem cesarskem dvoru, ki so mu ga karieristi zavidali, so uspeli razlomiti tudi cesarjev pečat na tej zadevi. Skoraj desetletje dela, dopisovanja, dogovarjanja in usklajevanja, je rodilo končen sad leta 1859. Razen nekaj župnij v Radgonskem kotu je uspel povezati v enotno ozemlje ene škofije. Kaj bi se zgodilo s celotnim Mariborskim okrožjem, ki je spadalo pod Sekavsko škofijo, nam danes zgovorno pričajo vse župnije, ki so ostale onkraj Slomškove škofije. Danes tam ni več slovensko govo-

rečih ljudi. Prenos škofijskega sedeža in preureditev škofijskih mej je praktično uresničitev njegovega nazora o narodu in družbi. S tem dejanjem je pričel integracijske procese, ki so se ob koncu prve svetovne vojne močno približali cilju v znamenitem boju za severno mejo generala Rudolfa Majstra; dokončni cilj pa dosegli z osamosvojitvijo in samostojno državo leta 1991.

Da mu je ta »veliki met« uspel, je dokaz njegove izjemne nadarjenosti in tudi priljubljenosti pri neposrednih cerkvenih predstojnikih, salzburških nadškofih pa tudi na Dunaju. Čeprav so mu tu in tam očitali slovenstvo, se po drugi strani niso mogli odreči tako sposobnemu in tako priljubljenemu škofu in strokovnjaku na tolikih področjih.

MARIBOR POSTANE VISOKOŠOLSKO MESTO

Zaokrožitev mej pa je potegnila s seboj tudi premestitev sedeža škofije iz Št. Andraža v Maribor. Srce bi hotelo v Celje, a razmere so Slomška ustavile ob Dravi. To je Mariboru dalo nove možnosti za vsestranski razvoj. Ker je s sedežem škofije v Mariboru ustanovil tudi bogoslovje in popolno visoko bogoslovno šolo, je provincialni Maribor, ki je bil povsem v senci Gradca, čez noč postal visokošolsko središče z vso možno univerzitetno prihodnostjo. In če se je v svojih začetkih mariborska univerza nekoliko »sramovala« svojega velikega prednika, se danes z veseljem spominja Slomškovega začetka visokošolskega študija v Mariboru.

EVROPSKI DUH

Slomšek nikakor ni bil kakšen štajerski provincialec. Njegov duh je bil katoliško odprt in se je pogumno ter suvereno razgledoval po Evropi kot po svojem širšem domu. Poleg področja šolstva, je tudi njegovo versko delo daleč presegalo slovenske meje. Ne samo, da je spremljal dogajanja od Francije do Rusije, ampak je vsaj dvakrat zelo odmevno posegel v dogajanje. Prvo odmevno delo je bilo na področju

dela za edinstvo kristjanov. Kot prvi je med evropskimi škofi začel ljudi organizirano seznanjati s sramoto razdeljenosti med kristjani in z našo soodgovornostjo za zблиžanje. Leta 1851 je ustanovil bratovščino svetih bratov Cirila in Metoda, ki si je prizadevala za duhovni ekumenizem in se je kmalu, potrjena tudi iz Rima, razširila tudi po drugih zlasti srednjeevropskih škofijah. Drugi poseg v Evropo pa je bil namenjen benediktinskim samostanom. Čeprav ga je v petdesetih letih težka bolezen večkrat močno zaustavljala v gorečnosti njegovega poslanstva, je na prigovarjanje kardinala Schwarzenberga, ki je bil tedaj nadškof v Pragi, sprejel nič kaj priljubljeno nalogo vizitatorja benediktinskih samostanov skoraj po vsem avstrijskem ozemlju. To je zahtevalo nove napore pri premagovanju razdalj in pri neskončnih pogovorih z menihi, pisanje poročil na vse strani in skupno iskanje rešitev prenove redovnega življenja v posameznih samostanih.

POLITIČNA MODROST, KI VEDNO IZBIRA SKUPNO DOBRO

Kot knezoškof je bil Slomšek član državnega sveta na Dunaju in s tem tudi družbeno angažiran. Še posebej je na njegovo osebnost in delovanje vplivalo revolucionarno leto 1848. Odločno je nastopil proti vključitvi bogoslovcev v narodno gardo; od duhovnikov je zahteval, naj se glede dogodkov v revolucionarnem letu ravnajo po vesti, naj se ne upirajo upravičenim reformam, odsvetoval je podpisati »veliko peticijo na državni zbor za ohranitev starega reda«. Odločno je zavračal »divjo svobodo« in bil proti revoluciji. Zanj je bila namreč »nesreča, ki použiva mozeg narodom in požira lastne otroke ... Njen oče je nepokorščina, njena mati nezadovoljnost, njeni otroci splošno obubožanje, revščina in beda«. Novih idej ni vnaprej zavračal, jasno je nastopil proti napadom in razbrzdanosti pouličnega liberalizma (pastirsko pismo 1860), zavrnil je »fini socializem« in »surovi komunizem« (pridiga 1852 pri Sv. Jožefu v Celju). Napisal je nekaj razprav o božjem

izvoru oblasti in ljudski suverenosti, o svobodi tiska in enakosti, o volitvah poslancev, o ljubezni do materinega jezika in narodnosti, o škodljivem in strupenem nacionalizmu (objavljene so bile v *Theologischesche Zeitschrift, Leibacher Kirchenblatt, Zgodnja Danica*). V družbenem smislu je bil za spremembo v socialnem, političnem in gospodarskem pogledu, toda brez prelivanja krvi, človeških žrtev, zastraševanja in groženj. Skladno s svojim duhovniškim poklicem je bil pragmatični idealist ali idealni pragmatik: imel je izraziti socialni čut, šlo mu je za pravičen in urejen svet, do katerega pa je po njegovem mogoče priti samo po poti evolucije duha, ki naj bi bila etično zasnovana in utemeljena. Bil je mož treznega dialoga, ki je verjel v zmago zdrave pameti in ne neprištevne prevratniške strasti. V tem duhu je tudi na Dunaju zastavljal ves svoj ugled; sicer je bil lojalen cesarski družini, a tudi neomajno zahteven glede pravic slovenstva in sploh manjšinskih narodnosti v monarhiji.

Drugič konec

Slovesnost na Triglavu

Na Kredarici je v soboto, 6. avgusta, potekala slovesnost ob 110-letnici postavitve Aljaževega stolpa na vrhu Triglava. Stolp simbolizira slovensko obvladovanje gorskega sveta. To so bili časi, ko Slovenci v okolici očaka še nismo imeli svoje koče; slednjo je dal Aljaž nato zgraditi leta 1896. Sveto mašo je pred kapelico Marije Snežne, ki je godovala dan pred tem, daroval ljubljanski nadškof Alojz Uran. V pridigi se je zahvalil Jakobu Aljažu, ki se je rodil pred 160 leti, in mu izrazil hvaležnost, da je ohranil goro Slovincem.

Po maši je bila krajša slovesnost pred Aljaževim stolpom na vrhu Triglava, na kateri sta spregovorila predsednik vlade Janez Janša in predsednik Planinske zveze Slovenije Franci Ekar. V domu na Kredarici pa je potekal tudi spominski večer Jakoba Aljaža, v katerem so sodelovali svetovno priznani tenorist Janez Lotrič in solist ljubljanske Opere baritonist Marko Kobal, Tone Potočnik in Tomaž Plahutnik ter Tone in Jernej Kuntner.

Vprašujete ODGOVARJAMO

LOJZE KUKOVICA

ALI NI HUDI DUH IZMIŠLJOTINA ZA OPRAVIČEVANJE SVOJIH SLABIH NAGNJENJ?

Vesolje se že od stvarjenja sooča s skrivnostjo greha. »Zlo ni samo nekaj slabega,« razlaga Pavel VI., »ampak je dejavno, živo bitje, duhovno, sprijeno in nravno kvarno. Strahotna resničnost, skrivnostna in grozljiva. Največji sovražnik in skušnjavec. Vemo, da to temno in vznemirljivo bitje res obstaja in da z iznajdljivo zahrbtnostjo še vedno deluje; to je prikrit sovražnik, ki seje zmote in nesreče v človeško zgodovino...« Njegova največja zvižaja pa je verovati, da ne obstaja!

* Hudi duh je božja stvar. Ustvarjen je kot dober in svoboden, a se je uprl Bogu. Njegov načrt je bil spraviti božje delo v nered, popačiti in izničiti stvarstvo. Greh ni povezan samo z našo slabostjo, svoj izvor ima v skušnjavcu. Smrt, trpljenje in zlo že od začetka neposredno povzročata tisti ubijalec, ki hoče človeka odtrgati od njegovega odnosa z Bogom.

* Jezus je v moči svojega križa premagal zlo. Je odrešenik vsega človeštva in njegovo vstajenje je znamenje dokončne zmage nad silami teme.

* Kar zadeva nas, si hudobni duh neprestano prizadeva, da bi nas preko osebne ali družbene soudeležbe pahnil v greh. Res je, da obstajajo v nas slaba nagnjenja, ki niso samo negativna nagnjenja, ampak imajo svoj globlji vzrok v izvirnem grehu. Tako neurejena spolnost, svet mamil, stopnjujoče se nasilje, pornografija ranijo hkrati človeka, stvarstvo in Boga samega. To so dejstva, ki odražajo globok obup in ki kažejo, v kakšen pekel se lahko človek na tem svetu zapre, kadar ne ve - ali ne ve več - da ga je ustvaril Bog po svoji podobi in sličnosti iz ljubezni in za ljubezen.

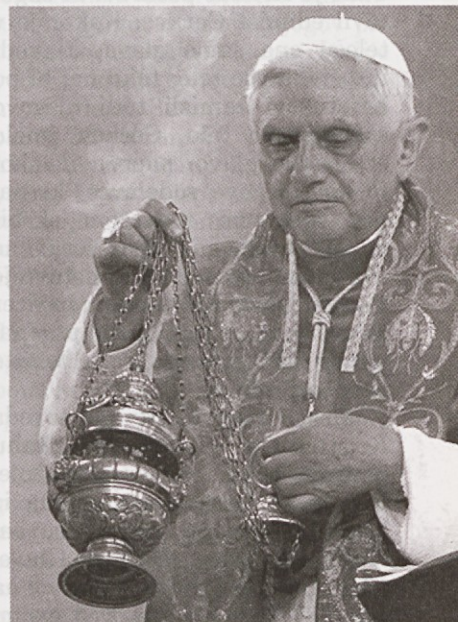
Iz revije *On živi*

1. Ali se bo Cerkev kaj prilagodila sodobnemu svetu v tem, da bo vnesla v svoj način vladanja tudi kaj demokratičnih elementov? Zdi se, da je danes in bo tudi v bodoče demokracija najbolj razširjen način vladanja. Ali pa je morda Kristus enkrat za vselej določil, kako naj bo Cerkev vladana?

Cerkev je v modernem času uvedla precej demokratičnega duha v svoje življenje. Naj spomnim le na to, kako imajo danes verniki veliko več možnosti kot kdaj prej, da povedo Cerkvi svoja mnenja, predloge in zamisli. Cerkev to ne samo dopušča, ampak vernike k temu tudi vabi in jih vzpodbuja. Mislimo, na primer, samo na različne možnosti na škofijski in župnijski ravni, kjer laiki veliko pomagajo škofom in župnikom pri opravljanju njihovega poslanstva.

Verjetno pa vi vprašujete predvsem, če bo Cerkev kdaj demokratizirala svoj temeljni sistem vladanja. Da ne bo papež edini, ki bo končno imel zadnje in odločilno besedo o vsem dogajanju v Cerkvi, ampak bo z njim in ob njem soodločal tudi kakšen od samih vernikov izvoljen cerkveni parlament, kot se to godi v demokracijah. Da bodo tudi v Cerkvi tri vrhovne oblasti - zakonodajna, upravna in sodna - druga od druge neodvisne in torej popolnoma samostojne, kot smo tega vajeni v demokratičnih državah. Podobno, da bi kdaj škofove volili verniki, ne pa jih imenoval in nastavljal papež.

Tega v Cerkvi ne bo, ker je bistveno ustavno ureditev vladanja v Cerkvi določil Kristus sam in je Cerkev zato ne more spremeniti. In ni dal Cerkvi demokratične ustave, ampak 'monarhično', če naj jo kako imenujemo. Postavil je Petra in njegove naslednike za vrhovne pastirje celotne Cerkve in jim dal polno učiteljsko, posvečevalno in vodstveno oblast nad vso Cerkvijo, to se pravi, ne

samo nad vsemi verniki, ampak tudi nad vsemi pastirji. Cerkev je velika družina božjih otrok in kot ima vsaka družina samo enega očeta, tako je hotel Kristus, naj ima tudi Cerkev enega samega vrhovnega poglavarja, papeža. Poleg Petra je dal tudi ostalim apostolom učiteljsko, posvečevalno in vodstveno oblast, a le pod vrhovno oblastjo Petra. Tako je Kristus poskrbel in zagotovil edinstvo Cerkev. Kakor je v telesu ena sama glava, ki vodi in oživlja vse telo, tako naj bi po Kristusovi zamisli tudi njegovo skrivnostno telo, Cerkev, imelo eno samo glavo, papeža in škofo kot njegove sodelavce, ki naj pod njegovim vodstvom skrbijo za posamezne dele cerkvene skupnosti. To temeljno ustavo je Cerkvi določil Kristus sam in sicer za vse čase. Je torej božje-pravna, kot se temu navadno reče, in zato nespremenljiva.

Prava glava Cerkev je seveda Kristus. On jo po Svetem Duhu ohranja, brani, vodi in posvečuje. Ker pa je Cerkev sestavljena iz ljudi in je torej vidna družba, potrebuje poleg nevidne Glave, Kristusa, tudi vidno vodstvo na zemlji. Zato je Kristus pred svojim vnebohodom postavil Petra za svojega vidnega namestnika na zemlji s polno oblastjo. In ker mora trajati Cerkev do konca sveta, bodo tudi papeži imeli svoje naslednike, dokler bo trajala Cerkev, do konca človeške zgodovine.

Zakaj je Kristus izbral to obliko vladanja Cerkev? Verjetno zato, ker je to najboljši način, kako ohraniti popolno edinstvo Cerkev. Ko bi bilo namreč več najvišjih pastirjev v Cerkvi, bi bila njena edinstvo v nevarnosti. Mnogo je stvari v Cerkvi, ki se lahko spremenijo in so se že spremenile in se še bodo spremenile, njena temeljna ustava bo pa ostala vedno ista, ker jo je enkrat za vselej določil Kristus sam.

2. V pogovoru o veri s prijateljem na univerzi mi je ta dejal, da so končno vse vere enako dobre, glavno je le, da

ima človek kakšno. Jasno mi je, da to ni res, ne vem pa, kako bi mu to trditev prepričljivo zavrnil.

Res je, da imajo vse vere nekaj skupnih temeljnih resnic. Vse na primer priznavajo, da biva neko najvišje bitje, ki mu mi pravimo Bog, drugi pa drugače; da je človeška duša neumrljiva in da obstaja neko posmrtno življenje s plačilom ali kaznijo za dobro ali slabo, storjeno v zemskem življenju. Toda v mnogih drugih važnih rečeh pa tudi velika verstva učijo različno in ena drugi nasprotno. Tako na primer katoličan veruje, da je samo cerkveno učiteljstvo tisto, ki avtentično razlaga Sveto pismo, med tem ko protestanti učijo, da Sveti Duh sam vsakega bralca Svetega pisma razsvetljuje in ga uči, kako ga je treba pravilno umevati. Od teh dveh naukov more biti samo eden pravilen, ker si med seboj nasprotujeta in katoličani verujemo, da je samo katoliški pravilen.

Reči, da so vse vere enako dobre, pa ni samo proti zdravi pameti, ampak je tudi krivično do Boga. Bog vendar ne more biti indiferenten do resnice in do zmote. Tako ne more biti istočasno resnica, da je Kristus Božji sin, kot uči krščanstvo, in da je bil Kristus samo nek prerok in celo manjši od Mohameda, kot učijo muslimani. Tudi ne more Bog enako sprejeti nauka, da je papeštvo od Kristusa samega bilo ustanovljeno, kot verujemo katoličani in istočasno sprejeti Lutrov in Kalvinov nauk, ki to resnico zanikata. Bogu ne

more biti vseeno, če verujemo resnico ali pa zmoto.

Učiti, da so vse vere enako dobre, je pa tudi usodno za človeka samega. Da človek pride do svoje končne sreče, mora hoditi po poti, ki ga res tja vodi. To pa uči samo prava vera, tista, ki jo je Bog sam razodel kot edino pravo, torej tudi edino, ki vodi človeka h končnemu cilju, v nebesa. Kristus sam je rekel, da se bo zveličal le tisti, ki bo veroval v njegov nauk in se bo trudil, da bo po tem nauku tudi živel. Ne bo pa prišel v nebesa, kdor bi zavestno in svojevoljno hotel hoditi po drugi poti ali pa celo nasprotni tisti, katero edino je Bog razodel za pravo.

TAIZE: POGREB UMORJENEGA BRATA ROGERJA

Ob veliki mednarodni udeležbi je bil v torek, 23. avgusta, pogreb umorjenega ustanovitelja in priorja taizejske skupnosti, brata Rogerja. Katoliškega pogrebnega bogoslužja v cerkvi sprave v Taizeju se je udeležilo več kot 10.000 vernikov, med njimi tudi zelo veliko mladincev. Bogoslužje je vodil kardinal Walter Kasper, predsednik Papeškega sveta za edinstvo kristjanov. Kardinal Kasper je ustanovitelja ekumenske taizejske skupnosti imenoval »enega

Kako je papež ocenil svoje potovanje v Nemčijo?

VATIKAN – Papež Benedikt XVI. je pozitivno ocenil svoje štiridnevno potovanje v Nemčijo na svetovni dan mladih. Iz središča stare Evrope, ki je v prejšnjem stoletju doživela strašne konflikte in nečloveške režime, so mladinci na današnjo družbo naslovili sporočilo upanja, je dejal papež pri splošni avdienci v sredo, 24. avgusta, v Vatikanu. Šlo je za sporočilo upanja, ki ne razočara, ker je utemeljeno na Božji besedi.

Srečanje v Kölnu je razločno pokazalo, »da je Cerkev velika družina, ki jo združuje vera«, je dejal papež v svojem pogledu nazaj: »Od samega začetka sem smel doživeti veliko bližino in naklonjenost mladincev«. Kot vrhunec je označil Benedikt XVI. vigilijo (molitev v soboto zvečer) in slovesno sklepno mašo na Marijinem polju (Marien-

feld). Tudi obisk v sinagogi v Kölnu je bil za papeža nekaj posebnega. Kot važno je ocenil ekumensko srečanje, kakor tudi srečanje z zastopniki muslimanov. Svetovne dneve mladih je papež označil za 'ekumenski laboratorij'. Zahvaljuje se Bogu, da ga je njegov prvi pastoralni obisk zunaj Italije vodil v njegovo nemško domovino, je dejal Benedikt XVI. pred okrog 8.000 romarji v vatikanski avdienci dvorani. Zahvaljuje se vsem, ki so prispevali k uspehu srečanja. K avdienci v Vatikanu je Benedikt XVI. prišel iz Castel Gandolfa – s helikopterjem.

Vloga Nemčije v ekumenskem dialogu je važna zaradi žalostne zgodovine razkolov, pa tudi zaradi pomembnega preobrata na poti sprave, je pri splošni avdienci poudaril papež.

Pri srečanju v kölnski sinagogi se je z judovskimi brati spominjal shoaha in 60. obletnice osvoboditve nacionalsocialističnih koncentracijskih taborišč, tako papež. V tem letu pa je tudi 40-letnica, kar je bil sprejet koncilski dokument *Nostra aetate*, ki je odprl novo obdobje dialoga in duhovne solidarnosti med Judi in kristjani.

Nasproti zastopnikom nekaterih muslimanskih občin je izrazil svoja upanja in skrbi nad aktualnim svetovnim položajem.

velikih duhovnih likov sedanosti« in »duhovnega očeta«. Kardinal je poudaril, da je popolna predanost Božji volji postala za brata Rogerja vir notranjega miru, upanja in sreče. Ustanovitelj Taizeja je porajal »žarek ljubezni in upanja«, ki je segal preko meja in razkolov sveta. Kasper je opozoril na to, da je razkol kristjanov bolel brata Rogerja. Že od svoje mladosti si je prizadeval premagati to ločitev. Tudi razkol ljudstev in narodov v bogate in revne je bolel brata Rogerja; vsaka oblika nepravčnosti ga je do dna duše žalostila, tako predsednik Papeškega sveta za edinstvo kristjanov. Sicer je bil brat Roger mož molitve, tišine in samote samostanskega življenja. Hkrati pa je odprl svoje srce in taizejsko skupnost mladini vsega sveta. Za mnoge je s tem postal očetovska figura.

Po pogrebni maši so brata Rogerja pokopali na pokopališču poleg romanske cerkve kraja. Tam že počivajo njegova mati ter nekateri bratje skupnosti.

Francoska škofovska konferenca je bila zastopana po svojem predsedniku, nadškofu iz Bordeauxa, Jean-Pierru Ricardu, in drugih škofih. Visoki katoliški duhovniki so prišli tudi iz Poljske, Bolivije, Alžirije in Indije. Pogrebne bogoslužja se je udeležil tudi predsednik sveta Evangeličanske cerkve v Nemčiji, škof Wolfgang Huber.

BRAT ALOIS - NOVI PRIOR V TAIZEJU

51-letni brat Alois bo po umorjenem bratu Rogerju prior ekumenske skupnosti v Taizeju. Tako naj bi bil določil sam brat Roger, in to že pred osmimi leti, je za oddajnik France 3 povedal član taizejske skupnosti, brat Emile. Brat Alois je po rodu Nемец in katoliški duhovnik. Član ekumenske meniške skupnosti v Taizeju je že 32 let. Njegovi sobratje ga imenujejo »nadangel«. Novico o smrti brata Rogerja je brat Alois prejel na svetovnem dnevu mladih v Kölnu.

Pri tem je izrazil pričakovanje, da »bosta fanatizem in nasilje iztrebljena«. Treba je skupno delati za obrambo človeškega dostojanstva in za varstvo temeljnih pravic, tako papež.

Splošne avdience se je udeležila tudi delegacija iz japonskega mesta Nagasaki, ki je obiskala Rim v okviru spominskih slovesnosti ob 60. obletnici odvrženja atomske bombe.

Iz Nedelje

Köln: milijon mladih sopraznovalo s papežem

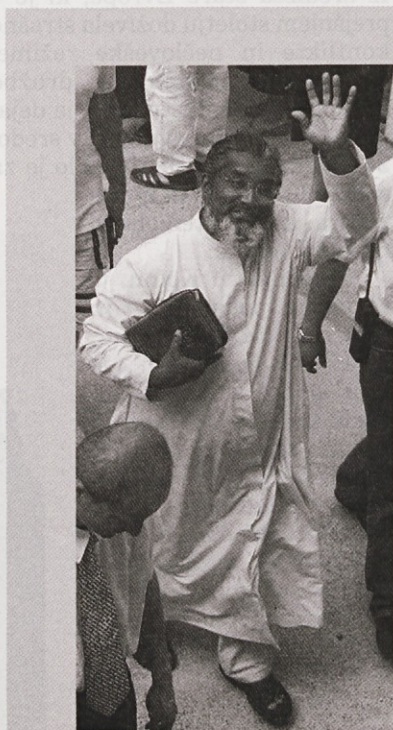
Osrednji dogodek XX. svetovnega dneva mladih v Kölnu – od 16. do 21. avgusta – je bila sklepna sv. maša s papežem Benediktom XVI. v nedeljo, 21. avgusta. Pri tem bogoslužju, ki je bilo na Marijinem polju (Marienfeld) pri Kölnu, je s papežem navdušeno soobhajalo praznik vere milijon mladih ljudi iz okrog 180 dežel sveta. To naj bi bilo najbolj obiskano bogoslužje vseh časov na nemških tleh. Papež je mlade spodbudil k prizadevanju za boljši, pravičnejši svet. »Vem, da si hočete prizadevati za boljši svet,« je v svoji pridigi dejal Benedikt XVI. Kdor je odkril Kristusa, mora tudi druge privesiti h Kristusu, tako kakor tudi velikega veselja ne moremo obdržati samo zase. Udeležba pri evharistiji

mora imeti posledice za vsakdanje življenje. Kot zglede je papež imenoval zmožnost odpuščanja, občutljivost za stisko drugih in zavzemanje za trpeče. Starih ljudi ne smemo prepustiti njihovi osamljenosti, ne smemo iti mimo trpečih. Papež je mladim zaklical: »Pojdimo naprej s Kristusom in živimo svoje življenje kot pravi častilci Boga.«

Tudi glasbeno je bila maša ne-

kaj posebnega. Komponist Thomas Gabriel je povezal dele maše s petimi kontinenti. Zadel je evropski Kyrie, južnoameriška Gloria in indijski Credo. Sanctus je bil v znamenju afriških bobnov, Agnus Dei pa je zvenel po oceansko.

Ob koncu bogoslužja je papež uradno sporočil kraj in čas za naslednji svetovni dan mladih. Ta bo leta 2008 v avstralskem Sydneyju.

IZ SLOVENIJE

Duhovni seminar p. Jamesa Manjackala na Sveti Gori nad Solkanom in na Kureščku

Oče James Manjackal je katoliški duhovnik iz Indije. Rojen je bil leta 1946 v Kerali v južni Indiji, pripada Misijonski družbi sv. Frančiška Saleškega. V službi evangelizacije obiskuje veliko držav, je avtor nekaj knjig in mnogih člankov, piše tudi pesmi s krščansko vsebino. V letošnjem mednarodnem letu sv. evharistije je posvečal svoje besede na seminarjih predvsem tej

Hema že v Mariboru, Slomšek na poti v Celovec

VINCENC GOTTHARDT

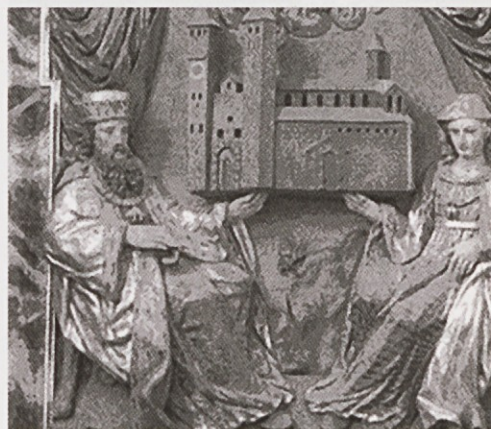
»**T**o je lepa priložnost, da utrdimo večstoletne zgodovinske vezi,« je poudaril mariborski škof dr. Franc Kramberger ob slovesnem prihodu kipa svete Heme v mariborsko stolnico. Zgodovinske vezi sta na ta sobotni večer – 2. julija – utrdili dve škofiji: mariborska s škofom Krambergerjem na čelu in krška s škofom Alojzom Schwarzem. In to slovesno. Kip svete Heme, škofa Schwarza in generalnega vikarja Kalidza so pripeljale pred mariborsko stolnico dvojne konjske vprege Slovenske konjenice.

Škof Alojz Schwarz je v svojem dvojezičnem govoru v mariborski stolnici poudaril, da so zgodovino upanja v Evropi vedno gradili sveti

ljudje. Dva izmed njih sta sveta Hema in blaženi škof Slomšek. Prav tema svetnikoma pa je posvečena tudi posebna pot. Ena je Hemina romarska pot, druga pa Slomškova romarska pot. »Obe poti pomagata, da na novo hodimo pot življenja, obe pomagata, da Evropa na novo spoznava pedagogiko svetosti in raste ob človečnosti.«

Še preden je stolni župnik Stanko Lipovšek prenesel kip svete Heme v Slomškovo kapelo, je škof Schwarz izzval aplavz, ko je zbranim v stolnici dejal: »Vidimo se septembra pri umestitvi Slomškovega kipa v celovški stolnici!« Kip svete Heme, dar krške škofije, so postavili na podstavek, okrašen z belimi, modrimi in rdečimi rožami.

Nato sta škofa Franc Kramberger in Alojz Schwarz slovesno odprla Hemino in Slomškovo romarsko pot. Poudarila sta, da je blagoslovljeni kip svete Heme postavljen na mesto blizu škofa Slomška zato, da bi vernike na poti življenja podpirala zgled in priprošnja sv. Heme in bl. škofa Slomška. Zaželela sta, da bi na tej poti romarji odkrivali vrednote,

Sv. Hema z možem Viljem - ustanovitelja stolnice na Krki

za katere sta živela in se darovala sv. Hema in bl. škof Slomšek. »Emina in Slomškova romarska pot naj iz globokih, z lučjo evangelija ožarjenih korenin naše narodne, verske in kulturne dediščine, bogatita našo sedanost in prihodnost.«

Pri bogoslužju so združeni zbori ob spremljavi orgel in solistov peli Gounodovo Mašo v čast sv. Ceciliji. Po slovesnosti je bila pred stolnico agapa.

Iz Nedelje

temi. Leta 1975 je prejel posebne karizme (darove Svetega Duha) in postal karizmatični pridigar. Od takrat je vodil več kot tisoč duhovnih obnov in seminarjev, na katerih se je zgodilo mnogo telesnih in duhovnih ozdravljenj. Ima poseben dar spoznanja; kadar moli, zapre oči in jasno vidi (kot na ekranu) imena oseb, ki ozdravljajo, včasih pa tudi del telesa, ki ga Gospod takrat ozdravlja.

Njegov letošnji seminar v Sloveniji je potekal na dveh krajih: 12. in 13. julija v baziliki Matere Božje na Sveti Gori nad Solkanom (pri Novi Gorici) in od 14. do 17. julija pri Mariji Kraljici miru na Kureščku pri Ljubljani, kjer je bil en dan namenjen le duhovnikom, redovnikom, redovnicam, bogoslovcem in semeniščnikom.

Glasnik Kraljice miru o letošnjem seminarju p. Jamesa v Sloveniji

Blagoslov julijskega tedna, ki nam ga je prineslo oznanjevanje očeta Jamesa Manjackala iz Indije, je brez primere v sodobni zgodovini slovenske Cerkve. Z dveh gora, močno zaznamovanih z Marijino prisotnostjo – s Svete Gore in s Kureščka -, so v dneh seminarja tekle žive vode na okoli 18.000 romarjev. Osupljivo število je daleč prekašalo pričakovanja sicer optimistično razpoloženih organizatorjev obeh srečanj. Dolge vrste (na

Kureščku tudi po več kot sto ljudi) pred spovedniki so potrjevale voljo romarjev po obnovi krščanskega življenja...

Oče James je ves mesec pred prihodom molil za Slovenijo. Med drugim je tudi dejal: »Slovenija bo obnovila svoje krščanstvo. Mala dežela, po tebi bodo drugi evropski narodi ugledali Kristusovo luč!«

Oče James je en dan evangelizacije posvetil našim duhovnikom, redovnicam, redovnikom, bogoslovcem in semeniščnikom. Prisotnih je bilo več kot 50 duhovnikov, ki so z veliko mero vere in ponižnosti sprejeli dar molitve oznanjevalca...

PASTIR SVOJEGA LJUDSTVA

*Blagoslovitev
Slomškovega
reliefa v celovški
stolnici*

MICKA OPETNIK

Sobota, 10. septembra, je bila v znamenju srečanja mariborske in krške škofije v Celovcu. Dve osebnosti, ki sta s svojim zgledom in delovanjem v preteklih stoletjih neizbrisno zaznamovali obe škofiji - sv. Hema Krška in blaženi škof Anton Martin Slomšek - sta bili povod za to srečanje.

Prvi del srečanja je bil meseca julija, ko je delegacija krške škofije ponesla kip sv. Hema v Maribor. Preteklo soboto pa je mariborski škof dr. Franc Kramberger v spremstvu pomožnih škofov dr. Antona Stresa in dr. Jožefa Smeja ter velike množice romarjev prišel na srečanje v celovško stolnico in krški škofiji podaril bronasto ploščo blaženega škofa Slomška.

Z nageljni in rožmarinom okrašeno stolnico so napolnili romarji iz mariborske škofije in številni verniki krške škofije, posebej še iz dvojezičnih far. Nekateri romarji iz mariborske škofije so izrabili priložnost in poromali v Št. Andražu, v Krko in h Gospe Sveti, preden so se na večer poklonili velikemu možu A. M. Slomšku.

Ob mogočnem prepevanju so

pristopili k oltarju poleg celovškega škofa Alojza Schwarzarja mariborski škofje in številni duhovniki obeh škofij. Na oltar so položili relikvije blaženega škofa Slomška, katere bodo 1. novembra vzdali v nov oltar v Št. Andražu. Tako bo Slomšek na ta način pričujoč v krški škofiji. Mariborski škof dr. Franc Kramberger je v svojem pozdravu označil mariborsko in krško škofijo, ki sta geografsko sosedni, kot dve sestri, ki imata svojo mater v salzburški nadškofiji. Slovesno bogoslužje sta škofa začela z blagoslovitvijo bronastega reliefa škofa Slomška, katerega je izdelal akademski kipar Viktor Gojgovič s Ptuja. Na reliefu, ki je dobil svoje mesto v prvi levi stranski kapeli celovške stolnice, vidimo podobo blaženega škofa in datume Slomškovega delovanja v obeh jezikih. Stolni župnik J. K. Donko je v predstavitvi reliefa imenoval Slomška kot mogočnega priprošnjika za duhovne poklice, ki je na reliefu upodobljen z odprtim pogledom v prihodnost.

Slovesno dvojezično bogoslužje sta glasbeno obogatila zbor in orkester mariborske stolnice. Odlični glasbeniki in pevci so izvajali Mašo v čast sv. Ceciliji francoskega komponista Charlesa Gounoda. Ubrano petje in impozantna glasba sta se

prelivala v čudovit koncert in napolnila veliko celovško stolnico, dvigujoč srca vernikov.

V svoji pridigi je celovški škof dr. Alois Schwarz orisal življenjsko pot blaženega škofa Slomška in poudaril njegovo veliko skrb za omiko preprostega človeka. »Poudarjal je, da dobra izobrazba temelji na maternem jeziku. Bil pa je tudi odprt za druge jezike in kulture. V znani pridigi v Blatogradu pri Celovcu je dejal: 'Ne zaničujte tujih jezikov in se nemškega le skrbno učite; lepše bo vam, ki znate jezika dva, kakor Nemcem, ki znajo samo enega.'« Slomškovo izžarevanje duhovnosti in svetosti pa je današnjemu človeku lahko kažipot na poti k svetosti. Vsakdo naj bi odkril osebno pot svetosti in našel v notranjosti in v srečanjih sledove, ki ga vodijo k srečanju z Bogom.

Ob koncu maše se je mariborski škof dr. Kramberger zahvalil celovškemu škofu za ljubeznivo vabilo in prijetno srečanje. Po skupni zahvalni pesmi se je srečanje romarjev obeh škofij nadaljevalo na trgu pred celovško stolnico. Skrbne gospodinje iz dvojezičnih in celovških far so pripravile dobrote in z njimi postregle vsem romarjem. Ob dobri kapljici je dolgo v noč donela slovenska pesem na trgu pred stolnico.

Iz Nedelje

BENEDIKT XVI. POVABLJEN V

TURČIJO - Papež Benedikt XVI. je po poročilih turških časopisov sprejel povabilo v Turčijo. To deželo, da bo obiskal od 28. do 30. novembra ob prazniku svetega Andreja, zavetnika carigradske Cerkve, je 19. avgusta poročal časopis Milliyet. Papeža je povabil v Carigrad pravoslavni patriarh Bartolomej I. Če bo do obiska prišlo, bo to tretji obisk kakega papeža v Turčiji v novem veku. Turčijo sta obiskala tako Pavel VI. kakor tudi Janez Pavel II.

RIM - Kristus ne gleda od zgoraj na človeka, ampak je resnično »Bog z nami«, ki se je osebno vključil v človeško zgodovino s tem, da je postal človek. Tako je razložil papež Benedikt XVI. na generalni avdienci. Ponižanje Božjega Sina se je zgodilo iz svobodne in zavestne poslušnosti Očetovi volji; Jezus se je razodel kot resnični »Bog z nami«. Jezus Kristus je za vsakega kristjana model in merilo: »Če duh njegove ponižnosti, njegova predanost Božji volji in njegova velikodušnost napolnjujejo naše mišljenje in delovanje, bomo postali sodelavci odrešenja!« (*Kath.net*, 1.6.2005)

RIM - Glede na »duhovno puščavo«, ki jo trpi človeštvo, duhovniki niso poklicani k temu, da bi oznanjali sami sebe ali svoje lastno mnenje, pač pa Kristusa, Odrešenika in Gospoda. To sporočilo je izrekel Benedikt XVI. na prvem srečanju njegove škofije množici navzočih v baziliki sv. Janeza v Lateranu. »Neizogibno potrebno je nenehno vračanje h koreninam našega duhovništva. Ta korenina je Jezus Kristus, Gospod,« je povedal navzočim sveti oče. »Vse to, kar sestavlja našo službo, ni samo proizvod naših človeških sposobnosti,« je dodal. »Niso nam naložili naloge, da bi veliko povedali, pač pa da bi osvojili 'Besedo' - Božjo Besedo -, ki je postala človek, da bi nas odrešila in da bi postali prenašalci te Besede,« je opogumljal navzoče. »Gospod nas imenuje prijatelje in nas usposablja za svoje prijatelje. Zaupa nam, v eharistiji nam zaupa svoje telo in zaupa nam svojo Cerkv. Iz tega razloga je sveta maša absolutno središče mojega življenja in vsakega mojega dne.« (*Kath.net*, 13.5.2005)

NEKAJ O ISLAMU

LOJZE KUKOVICA
(Nadaljevanje in konec)

ISLAM - »POPOLNA VERA«

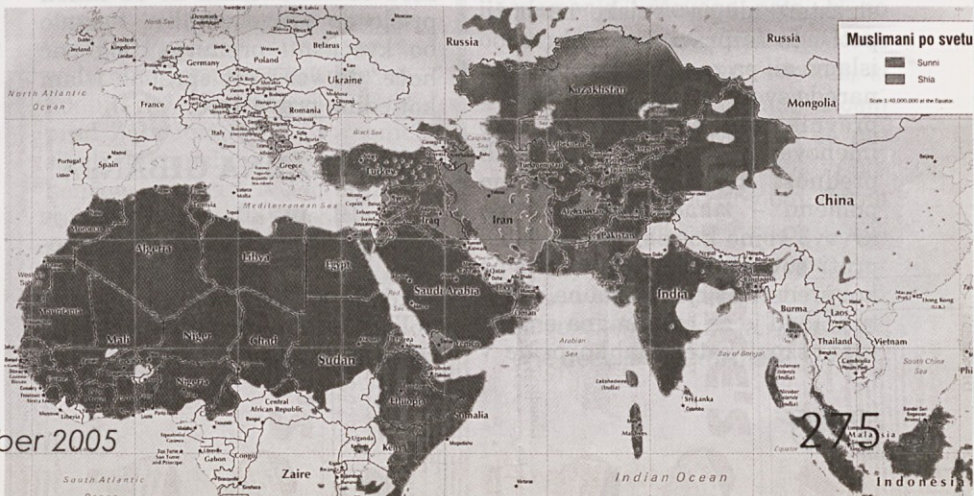
Muslimani so prepričani, da je njihova vera edino prava in zato edina, ki je Bogu všeč. Prepričani so celo, da se v tej veri vsak človek rodi. Šele po njegovem rojstvu ga starši naredijo za pripadnika kakšne druge vere, na primer, judovske, krščanske in podobno. Muslimani se imajo zato tudi za najboljši od Boga ustvarjeni narod. Ker je zanje islam edina prava vera, so vsi poklicani vanjo. Vabilo v islam ni samo »proglas božje volje ali pa le njeno osebno in skupnostno pričevanje«, ampak so tudi vsi muslimani obvezani delati na tem, da bodo vsi ljudje sprejeli islam. Pričevanje za islam ne sme obstajati samo v »pasivnem mučeništvu«, ko kdo da svoje življenje v pričevanje za svojo muslimansko vero. Potrebno je tudi »aktivno mučeništvo«, ki obstaja v tem, da vsakdo po svojih močeh prispeva k širjenju islama v svetu.

Muslimani so v vsej svoji zgodovini skušali biti zvesti temu svojemu poslanstvu. Komaj se je islam dobro rodil, že so prvi muslimani poskušali vsiliti drugim narodom svojo vero. To jim tudi izrecno naroča zadnje poglavje korana, ki ga je Bog razodel Mo-

hamedu malo pred njegovo smrtjo. Takole pravi: »Bojujte se proti tistim, ki ne verujejo v Boga in v poslednji dan; proti tistim, ki proglašajo za dovoljeno, kar je Bog in njegov glasnik proglasil za nedovoljeno; in proti tistim, ki jim je bila dana Knjiga (Judje in kristjani); proti tistim, ki ne izpovedujejo vere Resnice. Bojujte se proti njim, dokler ne plačajo eden za drugim davka in ponižujete jih.« Gre torej za pravo »vojsko« z dvema možnostima: ali spreobrnjenje v islam ali pa smrt nevernim. Med te zadnje prištevajo muslimani tudi kristjane, ker ti verujejo v sveto Trojico, ker s tem edinemu resničnemu Bogu privedajo še druga božanstva (Sin in Sveti Duh) in tako učijo mnogoboštvo. Sicer tudi muslimani govorijo o Trojici, a ta je zanje: Bog, Marija in Jezus.

Muslimani so takoj po Mohamedovi smrti (632) začeli osvajati tedaj znani svet za islam. Že leta 634 so osvojili Sirijo, 4 leta pozneje Jeruzalem, nato Egipt, Perzijo, Tunez, vso ostalo severno Afriko in Španijo in leta 800 tudi Afganistan. Skoro istočasno so vdrli tudi v Indijo in Indonezijo in osvojili Malo Azijo, Grčijo in Bolgarijo. Leta 1453 so zavzeli celo Carigrad. Istočasno je islam prodiral s trgovino ali pa z vojsko v mnoge predele Afrike. Z osvojitvijo Sicilije v 9. in 10. stolet-

DORE, Bitka pri Lepantu

ju se je celo Evropa znašla v nevarnosti pred islamom. Španija se je rešila muslimanov šele 1492. leta in z zmago pri Lepantu se je Evropa komaj rešila islamske nevarnosti. Islam je z obleganjem Dunaja leta 1683 še enkrat poskusil prodreti v Evropo, da bi jo naredil za muslimansko.

Za uresničenje svojih osvojevalnih načrtov se je islam posluževal »svete vojne«, **žihad-a**. Beseda »žihad« lahko pomeni dvoje: ali boj vsakega muslimana proti svojim lastnim neurejenim strastem ali pa »vojsko na božji poti«, to se pravi, boj v obrambo islama ali pa za njega širjenje med narode sveta. Mnogi muslimanski pravniki so – za razliko od tako imenovanih »sufijev«, ki so dajali prednost sveti vojni v prvem pomenu – žihad naobračali na krvavo vojno kot obrambno vojno proti sovražnikom islama ali pa kot sredstvo širjenja islama v svetu. Žihad je za muslimana ena od vrat, skozi katera lahko pride v

nebesa. Kdor namreč umrje v sveti vojni, obrambni ali pa napadalni, je »mučenec«, ki ga Bog »očisti njegovih krivd ter ga povede na rajске vrtove«.

Muslimani smatrajo zatorej sveto vojno za svojo dolžnost, ker imajo od Boga dano dolžnost, da poskušajo ves svet spreobrtniti k islamu. Muslimanski učenjaki namreč *ves svet delijo v dve »hiši«: hišo miru in hišo vojske*. Hiša miru so vse muslimanske dežele, hiša vojske pa ves ostali svet, ki še ni muslimanski, a naj bi tako ali drugače postal muslimanski. Med obema hišama ne bo nikoli prišlo do pravega miru, nastalo bo kvečjemu premirje. Bog pač hoče, da ves svet sprejme islam kot edino pravo vero.

RADIKALNA GIBANJA

V 19. in 20. stoletju se je dogodilo nekaj, kar islam nikoli ni imel za možno, kajti Alah nikdar ne bi dovolil, da bi »najboljšo deželo med ljudmi« kdaj zavzela kakšna evropska, torej

ne islamska država, ki bi tako padla pod oblast nevernikov. In prav to se je zgodilo. Evropa se je polastila vseh islamskih dežel z izjemo Turčije, Arabije in Afganistana. Vsem tem deželam je Evropa hotela vsiliti svoj način življenja, svoje običaje, svoj političen sistem in celo svojo vero. To dejstvo je za islamske dežele pomenilo veliko preizkušnjo. Preizkušnjo tudi za njihovo vero, ker so mnoge islamske dežele podlegle evropskim laskanjem, ko so se vdajale nacionalizmom zahodnega kova. Vneto so se skušale prilagajati »modernemu« načinu evropskega življenja, ko so sprejemale tudi njihove politične, kulturne in družbene običaje. Ljudje kot perzijski šah Reza Pahlevi, Nasser in Sadat v Egiptu so se dali ujeti v te zahodne zanke.

To moderniziranje nekaterih islamskih dežel, ki naj bi zabrisale vsako razliko med politično, tehnično in znanstveno zaostali islamskimi državami in naprednim zahodnim svetom, je zbudilo v islamskem svetu velik odpor do Zahoda. Kot reakcija na to se je porodil v tradicionalnem islamu nek »radikalni« islam, ki je naletel na močan pozitiven odmev v muslimanskih ljudskih slojih, ki so bili razočarani, ker jim Zahod ni prinesel obljubljenih in zaželenih sadov. Ta radikalna gibanja, ki se včasih imenujejo tudi **fundamentalistična gibanja**, so izrabila verski vidik s tem, da so kazala na veliko razliko med nevernim in pokvarjenim Zahodom ter čisto, od Boga samega razodeto islamsko vero. Ta gibanja so po eni strani prepričevala ljudi, da je vzrok zaostalosti nekaterih islamskih dežel ta, da niso gojile čistega islama, sprejemajoč materialistično in brezbožno zahodno civilizacijo. Zato da bi bilo nujno proglasiti neko »**novo sveto vojno za božjo stvar**« proti Zahodu.

Ibn Saud – ustanovitelj saudske dinastije v Arabiji – je skupaj s svojim sinom ustanovil neko novo Arabijo, potem ko se je dežela osvobodila turške nadoblasti. Danes se prav te nove oblasti imajo za varuhe muslimanskih svetih

krajev Meke in Medine. Smatrajo za svoje poslanstvo širiti islam po vsem svetu med drugim tudi s tem, da po vsej Evropi gradijo mošeje in odpirajo muslimanska kulturna središča. To so naredili tudi v Argentini po zaslugi predsednika Menema, ki jim je velikodušno podaril velik in dragocen prostor v Buenos Airesu, kjer so zgradili mogočno mošejo in veliko kulturno središče.

Drugi radikalni muslimanski prenovitelj, Hasan el Banna, je leta 1928 v Egiptu ustanovil takomenovane »Muslimanske brate«, katerim je dal za geslo: »Alah je naš poglavar, koran je naša ustava, islam je svetovna vera, ki mora prevzeti vsa področja in vse življenje vseh narodov in držav vseh časov, medtem ko je 'sveta vojna' naše življenje. In smrt v sveti vojni je naša najvišja želja«. Za Muslimanske brate zatorej ni zadosti pridigati islam, potrebna je tudi sveta vojna, ne samo obrambna, temveč tudi osvojevalna. Nekateri pripadniki tega gibanja so delovali že v Pakistanu z namenom, da bi Pakistan postal znova strogo islamska dežela, kar so tudi dosegli. Podobno je tudi Perzija po zaslugi Ajatola Homeinija postala znova islamska dežela, ki jo vlada »božji zakon, čigar glava je samo Bog, ki je tudi edini zakonodajalec, ker v islamskem življenju ni prostora za osebna mnenja in človeške strasti«. Leta 1981 so Muslimanski bratje umorili egiptovskega predsednika Anwara al Sadata, ker je sklenil mir z Izraelom.

Danes delujejo »Muslimanski bratje« po vseh muslimanskih in tudi nemuslimanskih deželah. Po njih mnenju je »islam edina rešitev vseh človeških problemov« in ga je zato treba razširiti po vsem svetu, ker je tak božji ukaz in to, če treba, tudi s sveto vojno. Ta radikalna gibanja delujejo ne samo proti Zahodu, temveč tudi proti tistim muslimanskim državam, ki še niso uvedle stroge islamske šarije. Svoje mreže imajo razpredene po vsej Evropi in med muslimanskimi emigranti v ZDA, med katerimi imajo vedno več privrženec. Ustvarjajo tudi

terroristične organizacije, ki delujejo v vseh delih sveta. Zlasti imajo svoje postojanke v Alžiru, Egiptu, Somaliji, Libanonu, Palestini, Pakistanu in na Filipinah. Nekateri teh terorističnih organizacij pripadajo zloglasni Al Quaeda Bin Ladena.

Iz povedanega je razvidno, da obstaja v islamu močno radikalno gibanje za povratek islama k njegovim prvotnim, najbolj pristnim koreninam. Odločen se je boriti proti Zahodu, ki ga smatra za smrtnega sovražnika pravega islama. Zato poskušajo vzgibati ves islamski svet proti brezverskemu in moralno pokvarjenemu Zahodu. Ponosni so na svojo čisto kulturo in na trdnost svoje lastne vere, ki jo smatrajo za zmožno premagati duhovno oslavljeni in pokvarjeni zahodni svet. A ne le to! Istočasno skušajo vžigati v svojih pristaših ogenj sovražstva in maščevalnosti proti Zahodu, ker je ta v dobi kolonializma očitno, danes pa v manj opaznih, čeprav ne manj krutih oblikah poniževal in izžemal muslimanski svet z nadmočjo svoje tehnologije in z globalizacijo, posebej pa še tudi s podporo Izraelu proti Palestincem.

Vendar pa se zdi, da velikanška večina muslimanskih držav želi živeti v miru in slogi z zahodnim svetom. To seveda ni vseč radikalnim gibanjem, ki podpihujejo sovražno maščevalnost napram Zahodu. Zato z vsemi silami delujejo proti umirjenim muslimanskim režimom, ki se skušajo modernizirati po zahodnem vzoru in to ne le na tehnološkem in gospodarskem, temveč tudi na kulturnem področju. Po drugi strani pa ta radikalna gibanja skušajo v zahodnih deželah ustvarjati strah pred Zahodom, ki pa v resnici škodi le muslimanskim priseljencem, katerim s tem otežkočajo že itak težko vraščanje v novo kulturo in družbeno ter politično življenje v zahodnih deželah.

Lepa si, zemlja slovenska!

To začuti vsakdo, ki stopi na slovenska tla. Hribovita pokrajina in zeleni gozdovi pokrivajo nebesa pod Triglavom. Kako je lepa slovenska zemlja, smo občutili tudi mi, ko smo kot RAST XXXIV. obiskali Slovenijo.

Trije kraji so se nam še posebej vtisnili v spomin, zaradi neskončne lepote ali velikega in globokega pomena.

Prvi kraj je bil Blejsko jezero. Prozorno se razteza pod hribovjem in gozdovi. Na sredi jezera otoček s cerkvico. Blejski grad na skali nudi edinstven pogled. Na jezeru so v neskaljenem miru plavale race in labodi. Čolni z veslači so se počasi pomikali do otoka in nazaj. Tudi mi smo najeli čoln in obiskali lepo cerkvico, ki smo si jo natančno ogledali. Preden smo jo zapustili, smo pozvonili z zvoncem želja. Njegov zvok je odjeknil do obrežja in se zgubil v daljavi med gorami. Na obrežju smo malicali in se kopali v hladni, prozorni vodi. Igrali smo tudi nogomet. Utrujeni in omamljeni nad lepoto Blejskega jezera smo se vrnili v Dijaški dom.

Obiskali smo tudi Kočevski Rog. Ko smo se bližali po cesti vhodu v gozd, so nas spremljala znamenja križevega pota, ki so iztesana iz enega samega kosa lesa. Sprejel nas je velik križ, ki so ga postavili domobrancem v spomin. Spoštljivo smo se pomaknili v notranjost gozda in prispeli do jame pod Krenom. Razne misli in občutki so nas obšli. Bili smo na enem izmed krajev, kjer se je dogodil največji zločin na Slovenskem. Kakor je napisal dr. Tine Debeljak v Črni maši:

»Četvero angelov
z rdečo zvezdo na čelu
je prihrumelo z Vzhoda
na konju rdečem ...

... In dvanajst tisoč zaznamovancev
pade pod kopito divjemu krdelu ...«

Ogledali smo si spomenik padlim domobrancem, se udeležili sv. maše, ki smo jo darovali za njihove duše, in spominske proslave. Ogledali smo si mozaik p. Rupnika v kapelici Kočevskega Roga. Predstavlja Jezusov križev pot in tragedijo slovenskega naroda.

Nazadnje se nam je zaradi neizmerne lepote vtisnila v spomin Postojnska jama. Vstopili smo v hladno podzemlje in posedli na vlak, ki nas je popeljal preko raznih dvoran, da smo si lahko ogledali kapnike. Pripeljali smo se do točke, odkoder so nas vodiči vodili peš. Videli smo orgle, kamelo, prestol Kralja Matjaža in druge kapnike. Prehodili smo razne dvorane, med drugimi Špagetno, polno belih, ravnih kapnikov, ki so pokrivali vrh dvorane. Videli smo tudi človeško ribico (Proteus Anguinus), ki je bila v posebnem koritu. Pred izhodom smo videli reko Pivko, ki teče preko Postojnske jame.

Očarani nad lepoto narave, smo obiskali še Predjamski grad, potem smo se vrnili v Dijaški dom.

Jože Martin Rožanec

Potovanje v Slovenijo

Nestrpno sem pričakovala dan, ko bom zopet obiskala Slovenijo, ljubljeno deželo mojih dedov.

Odpotovali smo 28. junija z letališča na Ezeizi. Po dolgih urah poleta je letalo pristalo v Frankfurtu, tam smo se presedli na manjše letalo do Brnika. Na letališču so nas čakali sorodniki. Potem so nas odpeljali v Dijaški dom. Popoldne smo že pohiteli v Lesce na prireditve, kjer je tudi naša skupina nastopila. Naslednji dan smo obiskali slovensko obalo. Ustavili smo se v Portorožu in v Kopru, kjer nas je sprejel škof msgr. Pirih. V petek smo potovali na Dolenjsko v Velike Lašče. Ustavili smo se v rojstnem kraju Primoža Trubarja in si ogledali njegovo rojstno hišo.

Naslednji dan smo se odpravili na dvanajsti tabor SVS v Škofovih zavodih. Tam smo nastopili; plesali smo tango in zambo. Potem smo šli v Kočevski Rog, kjer smo bili pri sveti maši. Nazaj grede smo obiskali Turjaški grad.

Drugi dan smo šli na Ljubljanski grad in si od tam ogledali Ljubljano. Popoldne smo bili pri maši v ljubljanski stolnici. Zvečer pa smo se udeležili spominske proslave v Cankarjevem domu, kjer je nastopila tudi gledališka skupina iz Buenos Airesa.

Naslednji teden smo začeli tečaj slovenščine na Poletni šoli. Dopoldne

smo hodili v šolo, popoldne pa smo imeli izlete po Sloveniji. Obiskali smo Maribor, Postojnsko jamo in Predjamski grad. V soboto smo se odpravili do Kovorja blizu Tržiča, od tam so nas odpeljali v Dolžano Sotesko. Nedelja je bila namenjena obisku sorodnikov. Moj stric je imel vstopnice za kopališče Kodeljevo in zato sem povabila še pet prijateljev; lepo smo se zabavali.

Teden smo znova začeli s šolo, popoldne pa nas je prijazno sprejel nadškof in metropolit msgr. Alojz Uran. Zvečer smo šli v vodno mesto »Atlantis«, kjer je več bazenov s tobogani in raznimi igrami na vodi. Naslednji dan smo se peljali v Bohinj in se povzpeli do Slapa Savice. Vrnili smo se preko Bleda, kjer smo se kopali v čudovitem jezeru. S čolni smo se peljali do otoka in obiskali cerkvico.

V soboto, 15. julija, smo se odpravili do Kovorja, kjer smo pustili del naše prtljage in nadaljevali pot na Koroško. Tam smo obiskali razne kraje: Sveče, Sela in mesto Celovec. To je res čudovita dežela. Dva dni smo prespali v gradu na Rebrci in se vrnili v Slovenijo. Naslednji dan smo začeli s vzponom na Triglav. Po šestih urah hoje smo prišli do koč na Kredarici, kjer smo prenočili. Ko smo vstali, bi morali nadaljevati pot na Triglav, pa je bilo slabo vreme in morali smo se odpraviti nazaj v dolino. Odpeljali smo se do Kovorja po prtljago in se vrnili v Ljubljano, kamor so nas prišli iskat sorodniki.

S stricem sem obiskala še druge sorodnike in nakupila nekaj spominčkov. Stric me je peljal tudi v Rakitno; tam je umetno jezero. Šli smo tudi v Izolo, kjer smo se kopali.

Po treh dneh obiska pri sorodnikih smo se zopet zbrali na letališču na Brniku, da bi se vrnili v Argertino. V Frankfurtu smo pristali. Ker smo morali čakati dvanajst ur, smo si ogledali mesto. Vodil nas je duhovnik Martin Retej, ki skrbi za dušnopastirstvo Slovencev v Frankfurtu.

Popoldne smo se vrnili na letališče in vstopili na letalo, ki nas je popeljalo do končne postaje na Ezeizi. Zopet doma.

Monika Oblak

STONE KASTELIC

80-letnik

Za letošnji praznik slovenske državnosti v Slovenski hiši mu je Zedinjena Slovenija podelila odličje z naslednjo utemeljitvijo:

»Anton Kastelic je iz vrst generacije naših mož in žena, ki so prišli v svet z že v domovini zgrajeno osebnostjo, obogateno z vrlinami našega naroda... Zvest odbornik, vedno pripravljen pomagati v svojem krogu in sploh, kjer je potrebno. Po poklicu gradbenik je ne le sodeloval pri gradnji najlepših stolpnic našega mesta, ampak je za slovensko skupnost v Ramos Mejiji tudi ustvaril mnoge veličastne odre za prireditve na prostem. Najlepše med njimi je bilo gotovo monu-

mentalno prizorišče za slanje ob proglasitvi Slomška za blaženega na Slovenski dan v Slomškovem domu. Ta graditeljski duh se odraža tudi v njegovi pozitivni in navduševalni vlogi v raznih odborih, ki so bili in so še priče njegovega dela.«

Mlada leta

Rojen je bil 1925 v vasi Predole, ki leži ob kočevski progi blizu Grosupljega. V družini je bil najstarejši od osmih otrok. Po končani ljudski šoli se je učil še sadjarstva in kmetijstva, dokler se ni začela druga svetovna vojska in Hitlerjev napad na Jugoslavijo, kateremu je sledila tuja okupacija pa tudi komunistična revolucija. Kot mladoletnik je doživel najprej italijansko internacijo, kjer so mnogi slovenski fantje in možje umirali od lakote, kasneje kot vaški stražar pa tudi padeč turjaškega gradu in partizanske zapore.

V noči med 12. in 13. junijem 1942 (za njegov god) so partizani zaminirali in poškodovali železniški most, pod katerim teče cesta iz Račne v Predole in naprej proti Slivnici. Partizani so bili prepričani, da se bodo moški ustrašili italijanskih represalij in se bodo zato vsaj nekateri zatekli k njim v gozd. A možje so sklenili, da ne grejo nikamor in da vsi počakajo Italijane v vasi. Italijanski vojaki so se res pripeljali z oklopnim vlakom, preiskali bližnje hiše, zasliševali moške, jih naložili na vlak in odpeljali v kočevske zapore. Tri dni so jih zasliševali in skušali izsiliti iz njih priznanje,

da sodelujejo s partizani. Nato so jih vklenjene peljali iz Kočevja v ljubljanske zapore, kjer se je zasliševanje nadaljevalo. Vsakega so še fotografirali, mu dali številko interniranca, potem pa vse odpeljali v internacijo, čeprav ni bil niti eden udeležen pri sabotaži.

V italijansko internacijo

Odpeljali so jih v Treviso, kjer so ostali zaprti do novembra. Od tam pa so jih poslali v taborišče Renicci blizu Rima, kjer so trpeli in doživljali internacijo v najbolj kruti obliki. V tem predelu Italije pozimi normalno ni mraza, tisto leto pa je snežilo, ko so jih pripeljali tja. Ker so bili brez prave obleke in ker so jih tako stradali, da so od lakote umirali, si lahko predstavljamo, kako so v šotorih zmrzovali! In šotore je poplavila voda, kadar je deževalo! Gospod Tone je imel v Rennici sedemnajst, njegov oče pa sedeminštirideset let. V tem stradanju sta znala ceniti dragoceno pomoč sorodnikov iz Ljubljane, ki so jima pošiljali pakete s hrano. Med interniranci pa so bili tudi družinski očetje, ki so imeli doma še nepreskrbljene družine in nobenih sorodnikov, ki bi jim pošiljali pakete! Bili so tudi takšni, ki so še tisti zaporniški kruhek menjali za cigarete! Zato jih je tam mnogo umrlo od lakote. Kadar se je to zgodilo, so preživeli mrliča skrivali v šotoru en dan ali dva, da so dobili hrano zanj in jo lahko sami pojedli.

Zaradi izčrpanosti so nekoč odpeljali na ambulanto Kastelicevega soseda in očetovega prijatelja. Znanci so se zmenili, da mu bo vsak dan eden nesel nekaj od svoje hrane na ambulanto, da mu pomagajo preživeti. Res so ga s tem rešili, da je pričakal konec internacije in se vrnil domov. Toda ni dolgo živel. Ubili so ga partizani.

Med vaškimi stražarji na Turjaku

Po vrnitvi iz internacije aprila 1943 je gospod Tone šel k vaškim

Cerkev Marije vnebovzete na Kopanju

stražarjem na Kopanju in ostal tam do italijanske kapitulacije, ko se je postojanka pridružila vaški straži iz Dobrega polja. Po nekaj dneh sta se postojanki skupno odpravili proti Turjaku, kjer so se zbirali vaški stražarji iz cele Dolenjske. Ko so jih partizani napadli, se je večina od 700 zbranih vaških stražarjev zaprla v grad. Le majhna skupina ga je takoj v začetku zapustila, se odpravila proti Ljubljani in se rešila. Potem ko so partizani grad obkolili, je bil izhod iz njega nemogoč. Poveljstvo branilcev gradu je pričakovalo pomoč od zunaj, a te ni bilo. Poveljniki tudi niso računali s tem, da se bodo partizani poslužili italijanskih vojakov in topov za rušenje debelih grajskih zidov. Gospod Tone se spominja, da so branilci Turjaka čutili pravi odpor, da bi streljali na partizane, ker se jim je ubijanje upiralo. Nasprotno so bili partizani vajeni terorističnih akcij in umorov. Spominja se tudi, da vaški stražarji niso imeli nobenega strahu pred smrtjo, ko so stali pred njo.

Po treh dneh borbe je Turjak padel. Pokazala se je bela zastava in začela se je predaja. Pod gradom so partizani postavili ujete vaške stražarje v vrsto, jim pobrali, kar so imeli na sebi vrednega in jih navezali na tri vzporedne vrvi tako, da je bil izključen vsak pobeg. Tako zvezane so jih peljali v Lašče, jih tam zaprli, naslednji dan pa popisali in zaslišali. Okrog 50 ujetnikov so na mestu postrelili. Ostale so čez nekaj dni odpeljali z vlakom v Kočevje, pozneje pa v Ribnico in jih zaprli v kasarno. Gospod Tone se spominja, da tam nobeden od ujetnikov ni stokal, se pritoževal ali obupaval. Vsi so bili pripravljeni na zadnjo uro. Med njimi je bil duhovnik in kdor je hotel, se je lahko spovedal. Partizani so jim pobrali različne vence, le redki so jih mogli tako skriti, da jim jih niso vzeli. Ti molki so šli potem iz rok v roke ujetnikov, ko so se vrstili pri molitvi.

Fante, ki še niso dopolnili 18 let, so iz Ribnice odpeljali v Grosuplje. Ko so jih gnali skozi

domače kraje, so terenci ugrabljali poznane mladoletnike, za katerimi je izginila vsaka sled. Osemnajstletni Tone Kastelic pa je bil med tistimi, ki se je po dvomesečnem partizanskem zaporu vendarle vrnil domov živ.

Pri domobrancih

Tiste dni so Nemci začeli z ofenzivo proti partizanom in jih pognali v beg. Od župana, ki je bil sosed Kasteličevih, so Nemci zahtevali vodiča, ki naj bi jim kazal pot na Turjak. Župan je prosil Kasteličevega očeta, da bi šel za vodiča »vaš Tone, njemu Nemci ne bodo nič naredili, saj vidiš, koliko ga je še...« Ko je prišel iz Turjaka domov, je tehtal komaj 42 kg. Oče je pristal na županovo prošnjo. Tako je šel gospod Tone Nemcem takrat za vodiča na Turjak, se še isto noč vrnil domov in se odpravil v Ljubljano, kjer se je prijavil k domobrancem. Po kratkem vojaškem bivanju na Realki ga je komanda poslala v Kočevje, kjer je bil ves čas telefonist.

Domobranci iz Kočevja so se začeli umikati proti Ljubljani malo pred koncem vojne. V Velikih Laščah je gospod Tone skušal zvedeti od višjega oficirja, kam so namenjeni. Odgovor, ki ga je dobil, ga ni zadovoljil: »Gremo na Gorenjsko ali pa na Koroško, v hribe.« Odgovor ga je preveč spominjal na tragični Turjak, zato je prišel do takšnega sklepa: Če se že moram kje potikati, se bom raje po domačih gozdovih, ki jih dobro poznam!

Skrivač in begunec

Z umikajočimi se domobranci je šel samo do Pijave Gorice, tam pa sta se on in njegov prijatelj ločila od njih. Domobranci so nadaljevali pot na Koroško, gospod Tone pa se je usmeril proti domu in se do avgusta 1945 skrival po bližnjih gozdovih. Gospod Kastelic je še živa priča sovražstva, ki so ga bili zmogni komunistični revolucionarji v tistem času. Pozna primer dekleta, ki je bila v hribih pri partizanih, njen sedemnajstletni brat pa pri

domobrancih. Ta se kot mladoleten ni umaknil z ostalimi domobranci na Koroško, ampak je ostal doma. Ko je prišla njegova sestra iz hribov domov in zagledala brata, ga je odpeljala v Grosuplje na partizansko komando. Tudi za tem mladoletnikom je izginila vsaka sled.

Gospod Tone prve mesece po partizanski zasedbi, ko se je skrival v gozdovih, ni imel najboljših zvez, bil pa je v glavnem na tekočem o tem, kaj se je dogajalo. Tako je zvedel, da so se najbolj drzni skrivači rešili v Italijo in da se nekateri občasno vračajo in pomagajo še drugim na svobodo. Tudi on in njegov prijatelj sta se odločila za takšno pot in sicer s skupino, ki je nekje na Blokah štela prvih šest skrivačev, pri Raketu pa se je število povečalo na sedemnajst. Čeprav so v bližini Postojne, ko so iskali vodo, padli v partizansko zasedo, so se rešili in se vsi srečno prebili v Italijo. V Treviso so se našli z drugimi slovenskimi begunci. Prišel je spet v isto taborišče in v isto barako kot leta 1942, ko je bil v internaciji! Iz Trevisa se je selil z begunci najprej v Servigliano, kasneje pa v Senigallio, kjer so ostali do izselitve v Argentino. Potem ko so v Neaplju en mesec zaman čakali na ladjo, so jih peljali z vlakom v Nemčijo, da so se tam vkrcali na ladjo, ki jih je leta 1948 pripeljala v buenosairesko pristanišče.

V Argentini

Gospod Tone je dobil prvo zaposlitev in stanovanje na Ezeizi. Tista leta so na letališču gradili hangarje in mehanične delavnice za avione. Pri gradnji velikih hangarjev so bili zaposleni izključno samo Slovenci. Delo je bilo nevarno in ker takrat še ni bilo zavarovalnic proti nesrečam, je bilo še dvakrat bolj tvegano. Po dveh letih se je poslovil od Ezeize in nekaj časa delal še pri neki drugi firmi v Buenos Airesu. Leta 1952 pa se je odločil in sebe prepričal, da lahko začne s svojim gradbenim podjetjem. Začel je s prvo lastno hišo v Transradiju, katero je kmalu prodal in začel

z gradnjo druge hiše v Ramos Mejiji, kjer se je dokončno naselil z družino. V tem kraju so otroci začeli hoditi v slovensko šolo, ki je bila še v stari stavbi v ulici Castelli 28. Tu se je Tone Kastelic pridružil pionirjem, ki so začeli z gradnjo nove stavbe in jo danes poznamo kot ramoški Slomškov dom. Ko je bila stavba dograjena, pa ni bilo konec njegovega sodelovanja, ampak je sprejemal novo delo v odborih, ki so si sledili. Predvsem je imel glavno »besedo« pri postavljanju zahtevnih odrov ob velikih prireditvah. Seveda je pri tem ves potreben les, tramove, deske in še marsikaj drugega pripeljal iz svojega skladišča.

Toda Slomškov dom ni bila edina ustanova, kjer je prispeval svoj delež, imel je smisel tudi za druge dejavnosti v širši skupnosti.

Kot gradbenik je doživljal v sicer nestalni Argentini tudi zlato dobo. Bili so časi, ko je dobival naročila za nove stavbe, še preden je začete dokončal. Do takšnega kredita pa je prišel šele po trdem delu, ko so ga odkrili, da je odgovoren in pošten podjetnik. Danes lahko pokaže sadove svojega dela, kaj vse je zgradil v Buenos Airesu. Samo v okolici Plaza Italia stoji 41 njegovih trinajstnadstropnih stavb, ena pa je celo sedemindvajsetnadstropna! Kadar se spomni teh stolpnic, se nasmehne in pravi: »Če bi zgradil to kje drugje, ne v Argentini, bi lahko še bogat!«

Zlata poroka

Lansko leto sta z ženo Angelo, roj. Podržaj, v družinskem krogu obhajala 50-letnico poroke. Poročil ju je g. Janez Hladnik 26. junija leta 1954 v cerkvi San José de Pompeo v Lanusu. Po prvih letih skupne življenjske poti v Villa Lugano in Transradio sta se dokončno naselila v Ramos Mejiji, kjer živita še danes. Njun zakon je Bog blagoslovil z rojstvom štirih otrok: s hčerko in tremi sinovi ter devetimi vnuki.

Gospa Angela je doma iz Čušperka na Dolenjskem, iz družine osmih otrok. V šolo je hodila na Kopanju, kot begunka pa v špitalskem taborišču. Podržajevi so leta 1945 bežali od doma z bolno mamo, da so jo morali pustiti v Ljubljani v bolnišnici, kjer je po 20 dneh umrla. Ob prihodu na Koroško so Podržajevi padli v roke partizanov. »Tele bomo pobili, voz pa zaplenili...«, sta se pogovarjala partizana na poti proti Gospe Sveti, kamor sta jih peljala. Angelca, ki je sedela na vozu, je slišala ta pogovor. »Bila sem na smrt pripravljena. Meni je bilo čisto vseeno, če bi nas takrat ubili,« se še po 60 letih živo spominja. Šele na zahtevo angleškega oficirja, ki se je pripeljal z džipom za njimi, so jih partizani izpustili. Njihova pot na Koroško je bila drugačna od večine drugih beguncev, saj niso šli na vetrinjsko polje. Ko so se rešili partizanskega

ujetništva pri Gospe Sveti, so našli stanovanje in zaposlitev v nekem benediktinskem samostanu, kjer so ostali devet mesecev. Enajstletna Angelca je bila 21. maja 1945 v celovški stolnici celo pri sveti birmi! Šele februarja 1946 so se Podržajevi pridružili drugim beguncem v špitalskem taborišču in potem z njimi delili skupno usodo.

Gospodu Antonu Kastelicu in gospe Angeli ob obeh življenjskih jubilejih naše čestitke in želja, da jima Bog nakloni zdravja in še veliko let njune prijateljske pri-sotnosti med nami!

S.S.

Zlatoporočnica, g. Tone Kastelic in gospa Angela, roj. Podržaj, v Slomškovem domu na družinskem slavju.

LETO BREZ SONCA

MARKO KREMŽAR (15)

Zapori (II)

V noči 19. julija so me na sodnji prvič zaslišali. Ob enajstih, ko je vladala v sobi že trda tema in nas je večina že spala, so me pazniki poklicali. Kdaj sem se vrnil v celico, ne vem. Drugo jutro so me spet zasliševali, potem še nekajkrat ponoči, nato pa so me precej časa pustili pri miru. Niso me preteпали. Pritisk je bil drugačne vrste.

Ne spomnim se več, kako so se vrstila zasliševanja, kaj je bilo prej in kaj kasneje. Vedno je šlo za nekaj dvoboj. Na vse načine so poskušali zlomiti našo odpornost. Osvetljevanje z močno lučjo, surovost in prijaznost, grožnje in obljube, razumevanje in sramotenje, vprašanja in obtožbe, spraševanje v zaupnem pogovoru z enim zasliševalcem pa spet z dvema, z lučjo v očeh, pod opazovanjem tretjega, ki je bil v sosednji sobi skrit za mrežico v steni - vse se je vrstilo. Ta, tretji in prikriti član zasliševalne skupine je analiziral naše odgovore, reakcije in obnašanje, kadar je zasliševalec obrnil hrbet in se delal, da gleda skozi okno v noč. Po prvem zaslišanju in po pripovedovanju sojetnikov sem to prikrito opazovališče kmalu odkril. A kaj, če jih je več? Vedno negotovost, vedno napetost, vedno strah, kaj bo s teboj, pa skrb, da ne bi nehote škodoval kakemu prijatelju. Neprestano si imel pred seboj zavest lastne šibkosti, njihove moči in živo občutil nevidno mejo med bojaznijo in upanjem.

Najprej tudi jaz nisem vedel, česa me dolžijo. Ob prvem zaslišanju sem sedel na stolu pred majhno pisalno mizo v temni sobi. Na mizi pred mano je stala močna električna svetilka, ki mi je sijala v oči. Na drugi strani mize je sedel zasliševalec, od katerega sem sprva razločil le prste, s katerimi je držal cigareto. Konica cigarete je romala po črnem ozadju sem in tja ter včasih močneje zažarela. Notes na mizi je bil osvetljen, a kaj več nisem razločil. Tu in tam so se prsti prikazali pri notesu in z majhnim svinčnikom nekaj zapisali. Nekje na drugem koncu sobe je stal še nekdo. Dolgo ga nisem opazil, pa se je začel premikati in si tudi prižgal cigareto, tako da sem lahko vedel, kje je. Ta skrivnostni opazovalec se pri prvem zaslišanju ni oglasal, kasneje pa je tudi on kdaj posegel v pogovor.

Da sem bil domobranec, so vedeli, o tem ni bilo niti besede. Ko so me spraševali, v katerih organizacijah sem deloval, predno sem šel k domobrancem, sem sprva mislil, da jih zanima Katoliška akcija. Priznal sem, da sem bil pri mladcih. Vendar je zasliševalec le nekaj zapisal in hotel vedeti, kje sem še bil včlanjen.

Povedal sem, da sem bil tudi v Marijini kongregaciji, pa je le nadaljeval z vprašanji, kje sem bil in kaj sem še počel. Končno sem ugotovil, da jih zanimajo le podatki o Slovenski legiji. Zasliševalec ni mogel skriti zadovoljstva, ko sem povedal, da sem bil pod okupacijo tudi član legije, to je demokratične ilegale.

Hoteli so me prepričati, da sem izdajalec svojega naroda, hkrati pa me silili, naj jim izdam, kdo je še delal v naši skupini Slovenske legije, komu sem poročal, pa spet in spet trdili, da sem sodeloval z okupatorji. Tu nisem popustil. Oklepal sem se zavesti, da sem bil in sem nasprotnik komunizma, ne pa izdajalec. To sem jim tudi neprestano trdil. Ko so me spraševali po imenih, sem skušal povedati, kar sem presodil, da že vedo.

Kasneje sem izvedel, kdo je že v Škofovih zavodih povedal oznovcem, da sem bil, med drugimi, tudi jaz član Slovenske legije. Gledano od zunaj bi to pomenilo, da me je izdal, a mu nisem tega nikoli zameril. Bil je oče več otrok, obljubljali so mu, da ga bodo pustili pri življenju in oprostili, če pove vse, kar ve o Slovenski legiji. Obenem pa so ga mučili tako, da so mu, strastnemu kadilcu, ugašali žareče cigarete na koži. Kmalu po prihodu na sodnijo so ga po nočnem zaslišanju vrgli v celico pretepenega in z odprtimi ranami po vsem telesu, da ni mogel ne ležati ne sedeti. V tej celici je vse to povedal enemu mojih kasnejših sojetnikov, ki je videl rane, kakršne so pustili možu na izsušenem telesu ogorki zasliševalcev. Ko sem vse to poslušal, bi rad povedal možu, ki ga nisem v zaporih nikdar srečal, da ga razumem in da čutim z njim. Njega pa je pekla vest, da nas je spravil v nesrečo. Slišal sem, da je bil zaprt več let in da so ga spustili, ko je bil že strt in uničen. Kdo naj prešteje te preživele, a telesno in duševno zlomljene žrtve revolucije? Kdo pozna trpljenje njihovih družin? Kdo ve, do katerega rodu bodo segale skrite posledice tega trpljenja?

+ + +

Pri zaslišanjih sem skušal biti pozoren, kolikor se je le dalo, kadar je šlo za imena ostalih članov legije. Nekatera so že imeli, druga so hoteli izvleči iz mene. Molčati ni kazalo, treba je bilo pazljivo izbirati, kaj poveš in česa ne, potem pa pri svojem vztrajati ne glede na grožnje in morebitne posledice. Če so zasliševalci po prvem zaslišanju tako ali drugače izsilili iz tebe le drobec nove informacije, je bila velika verjetnost, da te bodo na vse načine gnjavili še naprej.

Pri tem sem nekoč vendarle naredil hudo napako. Še danes ne vem, kakšne posledice je imela. Že v prvih zaslišanjih so me spraševali, kdo mi je nosil zadnje mesece, predno sem šel k domobrancem, propagandni material, ki smo ga skrivaj trosili po cestah. Tistih, katere sem poznal, nisem omenil. Bil pa je med temi tudi fant, ki sem ga poznal le na videz. Mirno sem potemtakem lahko povedal zasliševalcu, da mi je stvari nosil fant, ki ga nisem nikdar vprašal, kako mu je ime.

Med vprašanji, ki so sledila na naslednjih zaslišanjih, so se vračali na to, kakšen je bil ta kurir. Povedal sem, da je bil mlad, svetlolas, več o njem, hvala Bogu, nisem vedel. Preskočili so na kaj drugega, pa se čez čas ali ob

drugi priložnosti spet in spet lotevali istega vprašanja. Iz mene so hoteli izsiliti, naj povem, kdo je bil. Ker mi v tem primeru ni bilo treba ničesar skrivati, sem bil precej brez skrbi.

Neko dopoldne, po tem ko so me že nekaj časa pustili pri miru, sem moral spet na zaslišanje. Spomnim se, da je skozi okno zasliševalnice sijalo sonce, ko sta me oznovca po krajšem pogovoru spet spraševala o tem fantu. Brezskrbno sem ponovil, kar je že postalo del mojega 'libreta'. Nenadoma mi reče zasliševalec na drugi strani mize: »Obrni se!«

Obrnil sem se na stolu. Vrata, ki so bila zdaj pred mano, so se odprla in na pragu je stal moj znanec - kurir, katerega nisem nikoli vprašal po imenu.

»Ali je ta?«

Gledala sva se in mrzlo me je spreletelo po hrbtu. Naj zanikam? A če je oni priznal? Če se najini verziji ne bosta skladali, bo slabo za oba. Zdi se mi, da se mi je oni rahlo nasmehnil in jaz sem pokimal. Odvedli so ga.

Najbrž ne bom nikdar izvedel, ali sem sotrpina, tovariša iz legije tedaj izdal ali pa sem storil prav in s tem potrdil svoje in njegovo pričevanje. Ne vem ... In če bi se znašel še enkrat v enakem položaju? Ne vem. Takrat je bila reakcija nagonška. Ali se mi je res nasmehnil? Ali je bil to nasmech razočarane žrtve ali mi je hotel nakazati odgovor? Ali sem odpovedal ali sem premagal nastavljeno past? Bog ve.

Dolgo sem upal, da bom tega fanta kdaj videl na sodnijskih hodnikih ali vsaj slišal o njem, da bi ga vprašal in pojasnil. Nikoli več se nisva srečala, misel nanj pa me spremlja vse življenje.

Precej kasneje skoraj tik pred razpravo sem se ponovno znašel pred podobno preskušnjo.

Že nekaj noči smo poslušali brnenje tovornjakov, ki so vozili v ječo nove pripornike. Ozna je očitno delala s polno paro. Ti ljudje, ki so še pred nekaj urami mirno spali doma in so se zdaj za njimi zapirala težka vrata jetnišnice, so se nam smilili. Tiste noči smo slabo spali. Vem, da so mnogi med nami tiho molili za nove tovariše v nesreči, vsi pa smo se bali ... Vsak nov zapornik je lahko pomenil za kogarkoli med nami nov val zaslišanj in obtožb.

Neko popoldne so poklicali najprej Ivana Habjana, ki je bil takrat za mano v isti sobi, kmalu nato pa še mene.

Neki višji oficir Ozne, srednjih let, kasneje sem izvedel, kdo je bil, me je sprejel stoje v majhni zasliševalnici, ki je do takrat še nisem poznal. Tudi njega sem prvič videl. Elegantna uniforma, siv dežni plašč, jermenje, v tulcu za pasom pištola ... Brskal je po papirjih na mizi in me pustil čakati.

Malomarno kakor mimogrede me je vprašal: »Povej imena vseh, ki so bili v vaši obveščevalni mreži!« Misлил je na našo skupino Slovenske legije.

Kot tolikokrat sem povedal nekaj imen že rajnih tovarišev, potem pa še tiste, za katere sem vedel, da jih že imajo zaprte.

»Kdo še?«

»Nihče, da bi jaz vedel.«

»Vem, da je še eden, a nimam pri sebi zapiskov. Povej, kdo je bil!«

Res je bil še moj prijatelj Zmago. Upal sem, da je bil na svobodi. Slišal sem namreč, da so bili nekaj tednov potem, ko so mene odpeljali na sodnijo, mladoletni iz Škofovih zavodov izpuščeni ali kakor so rekli - pomiloščeni. A če so ga medtem spet zaprli, če je morda med temi, katere slišimo, kako jih noč za nočjo vozijo na sodnijo ..., če je med tem pri zaslišanju že sam vse povedal ...? Kljub dvomom sem vztrajal pri tem, da ni bilo, vsaj kolikor je meni znano, nikogar več.

Visoki oznovec je mirno zatrdil, da ve, da se lažem, ker je Habjan že vse priznal. »Sabotiraš zaslišanje!« je zavpil. Nisem se premaknil. Pogledal me je v oči in hladno rekel, da imam še zadnjo priložnost, da povem, kar vem. Stopil je tesno k meni in potegnil iz tulca pištolo. »Pri priči povej, kdo je bil.«

Skomignil sem z rameni: »Jaz ne vem ničesar več.« Če bi Habjan res kaj povedal, ne bi izgubljali časa z mano. In če je ...?

Molče je repetiral pištolo in jo pripravil za strel. Stopil mi je za hrbet in pomeril vame. Mrzla cev na tilniku mi je pognala mraz po vsem telesu. »Štel bom do pet. Če ne poveš, bom ustrelil.«

Počasi, prav počasi je pričel šteti ... Pištola se mi je močnejše pogreznila v tilnik. Za hip so me misli zapustile, vse telo je bilo osredotočeno na majhni točki zadaj na tilniku. Potem me je prešinilo: »Kam bom padel, ko sproži ...? Če bo streljal, bo zamazal vso sobo z mojimi možgani ... Za take stvari so imeli vendar bunkerje v kleti ...« Vso pozornost sem usmeril na konec stare preproge, ki je gledal izpod mize. »Te ne bo hotel umazati..., ne bo ... preproge ne bo mazal ...« Majčkena, zaprašena preproga je bila naenkrat silno važna. Vse drugo je izginilo, le tisti košček tkanine sem gledal in si ponavljal, da ne bo sprožil.

Oznovec je štel ... Tisti; 'štiri' je bil neskončno dolg. Ko je preštel do pet, mi je še nekaj trenutkov tiščal cev pištole v tilnik, pa jo hitro spravil in pričel tlačiti papirje v aktovko. Zagrozil mi je še, da me bo sam 'osebno' ustrelil, če najde na Ozni ime, ki ga skrivam. Prepustil me je stražarjem, da so me odpeljali nazaj v celico.

Tam me je čakal Ivan. Kar planil je vame.

»Si povedal?«

»Ne.«

»Jaz tudi ne.«

Oddahnila sva si. Zaupala sva drug drugemu, prijatelj je bil rešen.

Legel sem na svoj del tal ob steni in čutil, da so mi noge pričele drgetati. Nikomur nisem povedal, kako je bilo na zaslišanju. Takih stvari nismo razlagali.

Vse to se je godilo kasneje, mesece po tisti noči, ko so me odpeljali na prvo zaslišanje iz celice 167. Spomini na to mojo prvo sobo so sončni. Kljub nezadostni hrani sem bil tiste prve tedne zapora miren in kar zadovoljen. Po Kranju in Šentvidu sem se spet počutil kot človek. Živel sem med močnimi ljudmi, ki so znali ohraniti svoje krščansko prepričanje in smisel za humor sredi komunistične ječe. Po moreči anonimnosti taborišč so bili tedni med temi ljudmi posebne vrste oddih in notranja okrepitev za čas, ki je prihajal.

Se nadaljuje

**MORILKA BRATA ROGERJA
OBTOŽENA UMORA**

Francosko državno tožilstvo pripravlja proti 36-letni Romunki, ki je 16. avgusta v Taizeju zabolila 90-letnega brata Rogerja, obtožbo za umor. Državni tožilec Jean-Louis Coste izhaja iz tega, da je bil atentat na brata Rogerja namerno dejanje. To da kažejo okoliščine, npr. napad noža dan pred atentatom, a tudi moč, ki jo je napadalka uporabila pri svojem dejanju. Pač pa bo državno tožilstvo upoštevalo ekspertizo psihiatrov glede prištevnosti morilke.

LJUBLJANA – Slovenska in hrvaška vlada sta 31. marca 2005 imenovali vsaka svoj del slovensko-hrvaške zgodovinske komisije, ki bo preučila zgodovino odnosov med državama in narodoma. Predsednik slovenskega dela zgodovinske komisije je zgodovinar dr. Janko Prunk s Fakultete za družbene vede, člani pa so dr. Aleš Gabrič, dr. Bojan Godeša in dr. Žarko Lazarevič z Inštituta za novejšo zgodovino; dr. Stane Granda in Igor Grdina z Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU ter prof. Salvator Žitko iz Pokrajinskega muzeja Koper. Hrvaškemu delu komisije pa bo predsedoval akademik Dušan Bilandžić. (Ave Maria)

NAZARJE – Sestre klarise v Nazarjah so 1. aprila 2005 praznovale 27. obletnico svojega prihoda v Slovenijo, kjer so se spet naselile po skoraj 200 letih. Na slovenskem ozemlju je bilo nekoč sedem samostanov klaris; prvi je bil ustanovljen leta 1300 v Mekinjah pri Kamniku. Cesar Jožef II. pa je leta 1782 vse te samostane ukinitil. (Ave Maria)

LJUBLJANA – Ob 60-letnici konca druge svetovne vojske in padca atomske bombe na Nagasaki so 19. aprila v atriju Mestnega muzeja Ljubljana, ob 11.02. uri, ko se je ob padcu bombe ustavil čas, zasadili malo sadiko kakija. Sadika je potomec drevesa, ki je preživelo katastrofalne posledice atomske bombe. Ameriški bombnik je atomsko bombo nad mestom Nagasaki na otoku Kjušu odvrgetl 9. avgusta 1945, v eksploziji pa je umrlo približno 70.000 ljudi. (Ave Maria)

iz naše kronike

METKA MIZERIT

MLADCI IN MLADENKE SO TABORILI. V zimskih počitnicah v četrtek, 21. julija, so se mladci in mladenke odpeljali na dvodnevno taborjenje na estancijo Del Pino. Najprej so si ogledali okolico, krave, pujske, konje in ovce. Po kosilu so igrali razne igre. Popoldne jih je obiskal g. Pavle Novak in jim govoril o pomenu prijateljstva. Večer pa so preživeli ob kresu. Pozno v noč so utrujeni zaspali. Drugi dan so se vrstile igre, proti večeru pa so se veseli vrnili domov.

V nedeljo, 24. julija, je bil v Slovenski hiši **OBČNI ZBOR ZADRUGE SLOGA.** Po sv. maši, ki jo je daroval g. Dane Vrečar za vse žive in rajne člane, se je vršil občni zbor. Izvoljen je bil sledeči odbor: predsednik Jože Hrovat, podpredsednik inž. Marko Keš, tajnik Ciril Jan, namestnik tajnika inž. Janez Krajnik, blagajnik Franci Dolinar, namestnik blagajnika cont. Simona Rajer Truden; svetovalci: Marjan Kopač, Marjan Pograjc, Karel Pregelj, Anton Možina, cont. Ana Indihar Obriskal; namestnika svetovalcev: cont Martin Petkovšek in lic. Adrijan Levstek; nadzornik Janez Čeč, namestnik nadzornika Ivan Makovec.

CAFE-KONCERT na Pristavi je bil v soboto, 30. junija. Rojaki so se srečali ob lepo okrašenih mizah. Najprej so poslušali solistko Ani Rode, ki jim je zapela več znanih pesmi. Na klavirju jo je spremljala ga. Anka Savelli Gaser. Nato so nastopili Maruška Batagelj Klemenčič, Jože Rožanec in Martin Dobovšek, ki so občinstvo razveselili s slovenskimi in argentinskimi pesmimi. Bratje Pavel, Ivan in Tomaž Klemenčič ter Luka Klemenčič so zaigrali balade rock skupin. Andrejka in Cecilija Keš sta zaplesali lastno koreografijo. Ani in

Maruška sta skupaj zapeli znano pesem »Beli cvet«, vsi skupaj pa »Slovenija, odkod lepote tvoje«.

ADRIANA OMAHNA je pod okriljem Slovenske kulturne akcije **RAZSTAVILA SVOJE SLIKE**, mešane tehnike in oblike. Odprtje je bilo v soboto, 6. avgusta, v mali dvorani Slovenske hiše. Najprej je spregovorila gospa Andrejka Dolinar Hrovat, vodja likovnega odseka SKA. Prof. Vinko Rode je predstavil umetnico in njeno delo.

V nedeljo, 31. julija, je **CÉSAR JULIO BIZAJ** v San Martinu **PREDSTAVIL SVOJO KNJIGO »117 LET ZGODOVINE CERKVE SV. BENEDIKTA V ENTRE RIOSU«.** Ob koncu so rojaki knjigo lahko tudi kupili in dobili avtorjev podpis.

PEVSKO GLASBENI VEČER SDO-SFZ je bil v Slovenski hiši v soboto, 6. avgusta. To je prireditev, ki zbere največ mladih ljubiteljev glasbe, pa tudi starejši pridejo radi poslušat. Samo na kratko naj naštejemo nastopajoče. Najprej se je predstavil otroški zbor Zarja mladosti pod vodstvom prof. Marjane Jelenc. Sledila je skupina The B.A. Blues. Nato sta zapela in zaigrala Martin in Tomaž Sušnik. Sašika Podržaj je dokazala, da pridno vadi na klavirju. Nato je zaigrala skupaj z Marjanko Rant Ayerbe (čelo). Zapel je tudi Marcos Sánchez, na klavirju ga je spremljala Giseli Carrera. Lepo je svoj nastop opravil Mešani pevski zbor San Justo, pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar. Dekliški zbor Milina se je prvič predstavil v Slovenski hiši; vodi ga prof. Marjana Jelenc. Skupina Charlies T. Je simbol Country glasbe v naši skupnosti. Bratje Mehle lepo spremljajo petje sestre Kristine. Sledila je skupina Exaudi, bratov Klemenčič, pel je Luka Klemenčič. Solista Veronika

Malovrh in Marko Štrubelj sta dokazala resno učenje. Sledil je nastop glasbene skupine Baruc. Nato pa je pel in igral na kitaro Toni Podržaj. Predstavila se je tudi mlada pevka Florencia Hrvat. Večer je zaključila skupina E.Q.E. Lep je bil scenski prostor in svetlobni efekti na slikah, ki so predstavljale štiri letne čase.

53. OBLETNICA HLADNIKOVEGA DOMA v Slovenski vasi je bila v nedeljo, 7. avgusta. Sv. mašo v cerkvi Marije Kraljice je daroval delegat dr. Jure Rode, somaševal je g. Pavle Novak CM.

Po maši so bili gostje, predstavniki domov in organizacij povabljeni na skupni zajtrk. Na igrišču pa so igrali nogometne tekme med veterani. Ob dvanajstih je bil kulturni program. Vse navzoče je pozdravil predsednik Društva Slovenska vas Franci Stanovnik. V imenu krovne organizacije Zedinjene Slovenije je pozdravila podpredsednica prof. Neda Vesel. Slavnostna govornica je bila prof. Metka Mizerit, ki je rojake spodbujala, naj ostanejo zvesti vrednotam, ki so jih gojili ustanovitelji Slovenske vasi. Sledil je nastop otroške in mladinske folklorne skupine pod vodstvom Helene Cerar Rot, Veronike Grbec in Friderika Cerarja. Ljubko in dovršeno so zaplesali. Pri

skupnem kosilu je vladalo prijetno vzdušje, saj so odlično pripravljeno kosilo mladi prijazno postregli. Po kosilu so se nadaljevale nogometne tekme med domovi. Zadnjo igro sta igrali moštvi iz Slovenske vasi in Ramos Mejije; z enajstmetrovkami je zmagalo moštvo iz Ramosa in prejelo pokal. Rojaki in gostje so še popoldne kramljali v gostoljubnem Hladnikovem domu.

V nedeljo, 7. avgusta, je bila na **Pristavi ZLATA MAŠA ŽUPNIKA FRANCA HIMMELREICHA**. Slovesnost je pripravil pristavski odbor in Zveza slovenskih mater in žena odsek Pristava. Pred sveto mašo so gospoda zlatomašnika pozdravili šolarji Aleš Grohar, Nadja Mavrič in Matjaž Rožanec v narodnih nošah. Skupaj z zlatomašnikom so somaševali pater dr. Alojzij Kukovica, delegat dr. Jure Rode ter gospodje Marjan Bečan, Franci Cukjati, Pavle Novak, Janez Pintar in Anton Pintarič. Pridigal je pater dr. Alojzij Kukovica. Ljudsko petje je spremljala na orglah gospa Anka Savelli Gaser, vodili sta ga pa gospe Mojca Jelenc in Nadica Grohar. Pri skupnem kosilu, ki so ga pripravile pristavske gospe, je gospoda zlatomašnika nagovoril Janez Jelenc, ki mu je čestital v imenu pristavskih rojakov. Slovesnosti se je

udeležilo tudi veliko rojakov iz drugih slovenskih okrajev. Vsi navzoči so dobili spominske podobe.

V četrtek, 11. avgusta, je bil v **Slovenski hiši REDNI SESTANEK ZVEZE SLOVENSКИH MATER IN ŽENA**. Vodila ga je predsednica ga. Pavlina Dobovšek, predavala pa Marta Golob o artrozi.

V Argentino je prišel **PEVSKI ZBOR POMLAD**. Zbor deluje v Novem mestu. V našo mrzlo zimo je prinesel toplino slovenske pomladi. Gostil jih je Mešani pevski San Justo in skupno so pripravili večer lepega petja v soboto, 13. avgusta, v Našem domu. Večer je začel Mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar z Gallusovo Asscendit. Sledile so slovenske narodne, nato argentinski tango in bailecito ter angleške in črnska duhovna. V drugem delu je nastopil zbor Pomlad, ki ga vodi Fernando Mejías, argentinski pevovalca, rojen v Mendozii. Zapeli so dve pesmi pozne renesanse, nato pa več slovenskih pesmi in eno argentinsko. Višek večera je bil, ko sta oba zbora skupaj zapela nekaj pesmi.

V Rožmanovi šoli SO PRAZNOVALI OTROŠKI DAN v soboto, 13. avgusta.

V nedeljo, 3. julija 2005, je bil krščen v cerkvi sv. Pavla na Vrhniku **MAKSIMILIJAN ALBERT MEDIC**, sin Alberta in Lučke, roj. Javoršek. Njegova botra sta Ana Karina Schiffrer in Darko Javoršek.

Po pouku so imeli skupno kosilo in igre, ki jih je pripravila prof. Lučka Smersu Santana. Potem je prišel čarovnik, ki je otroke zabaval s coprnijami. Odbor staršev pa je otroke obdaril s sladkarijami.

V nedeljo, 14. avgusta, je bil **MLADINSKI DAN V CARAPACHAYU**. Za geslo so si mladi izbrali »Z veseljem naprej«. Dan so začeli s tekmami v odbojki. Ob enajstih je bila sv. maša, ki jo je daroval g. Franci Cukjati. Mladi so peli ob spremljavi kitare in prečne piščali. Po skupnem kosilu so se nadaljevale tekme, proti večeru pa je bil kulturni program (televizijska oddaja v živo), vodil ga je Andrej Žnidar. Gledalci so se nasmejali posrečenemu prizoru, ki so si ga mladi sami zamislili. Flavtistka je zaigrala pesem Pod lipo, Patricij Kralj pa je recitiral Petelinček lepo poje. Pokal v odbojki si je priborila mladina s Pristave, dekleta in fantje. Mladinski dan se je končal z večerjo in plesom.

Isto nedeljo so rojaki **V SAN MARTINU praznovali ŽEGNANJE**. Pred 57. leti je bila tu prva slovenska maša. Sv. mašo je daroval dr. Jure Rode, prepeval je Slovenski pevski zbor pod vodstvom prof. Lučke Kastelic. Po maši so odšli v Dom na zajtrk. Janez Filipič je pozdravil v imenu farnega odbora in orisal praznik žegnanja.

V petek, 19. avgusta, je **MLADINA V SAN MARTINU PRIPRAVILA DUHOVNO SREČANJE** ob priložnosti svetovnega srečanja mladih v Kölnu. Prebrali so odlomek iz Svetega pisma in razmišljali o geslu: »Prišli smo se mu poklonit«.

Tudi **DIJAKI SSTRMB** so v soboto, 20. avgusta, **prvo šolsko uro POSVETILI SVETOVNEMU SREČANJU MLADIH V KÖLNU**. V cerkvi Marije Pomagaj jih je najprej nagovoril katehet g. Franci Cukjati, potem pa jim je g. Pavle Novak CM razložil geslo: »Prišli smo se mu poklonit« in simbolni znak letošnjega srečanja.

Otroci in starši BARAGOVE ŠOLE so praznovali **DRUŽINSKO NEDELJO**. Najprej so imeli šolsko mašo, ki jo je

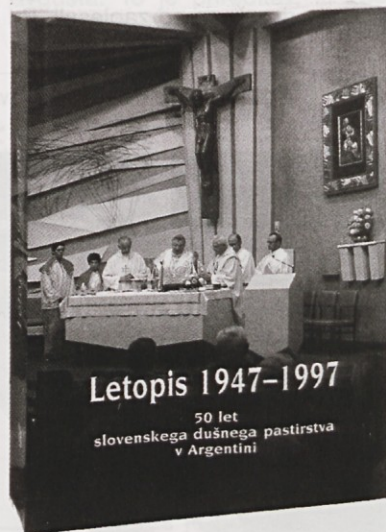
daroval g. Pavle Novak. Praznovanje se je nadaljevalo v Hladnikovem domu, kjer so imeli skupne igre, ki jih je organizirala Veronika Berčič. V dvorani jih je v imenu učiteljic nagovorila Rotija Grbec. Skupaj so nato zmolili molitev nazareške družine. Mamice so pripravile odlično kosilo. Sledil je odrski nastop; igrali so otroci in starši. Prišel je tudi čarodej, ki jih je zabaval s coprnijami. Vse so nato postregli s kavo in pecivom. Otroci so zapeli več pesmi; za nastop so jih pripravile Monika Urbanija Koprivnikar, Anica Koprivnikar Rozina in Gizela Grbec. Vsi srečni so se vrnili na svoje domove, saj so preživeli lep dan.

ROMANJE V LOURDES IN BISERNA MAŠA G. ANDREJA POGAČARJA. V nedeljo, 21. avgusta, smo Slovenci v Argentini poromali v Lourdes. V spodnji cerkvi ogromne bazilike, ki stoji v predmestju, skoraj na robu argentinske prestolice, smo se zbrali romarji. Kot je že tradicija, smo najprej molili rožni venec. Sledile so pete litanije Matere Božje, ki jih je vodila priložnostna pevska skupina. Nato je bil blagoslov z Najsvetejšim.

Sledila je sv. maša, ki je bila obenem tudi slavlje biseromašništva, saj jo je daroval g. Andrej Pogačar. Še pred začetkom sta ga pozdravili deklici v narodnih nošah in mu podarili slovenski šopek. Z njim sta somaševala delegat slovenskih dušnih pastirjev dr. Jure Rode in dr. Mirko Gogola. Pri pridigi se je g. biseromašnik spomnil težkih vojnih let, ki jih je preživel kot bogoslovec. Povedal je o turjaški tragediji in o svoji prošnji Bogu, da bi bil vsaj en dan duhovnik. Bog mu je podaril šestdeset let duhovništva, za kar se mu vsak dan zahvaljuje. Priporočal je češčenje Matere Božje, ki še ni nikogar zapustila, ki se je k Njej zatekel. Sv. maša se je nadaljevala. Slovesnost je povzdignilo mogočno ljudsko petje, ki ga je na orglah spremljala gospa Anka Savelli Gasser. Po obhajilu sta solista Ani Rode in Luka Debevec zapela dve Marijini pesmi. Ob koncu smo zapeli pesem »Marija skoz življenje.« Njej smo priporočili naše bolnike in vso slovensko skupnost.

V Slovenskem domu **V SAN MARTINU** se je nadaljevalo **BISEROMAŠNO SLAVJE**. Pripravili sta ga družini Podržaj in Kastelic, ki jima je biseromašnik dolgoletni družinski prijatelj. Najprej je Slovenski pevski zbor iz San Martina pod vodstvom prof. Lučke Katelic zapel pesem »Marija z Brezij, tvoja slika«. Gospodu slavljencu so podarili lepo sliko Marije Pomagaj za spomin. Sledila je večerja. Biseromašnika je pozdravil g. Tone Podržaj. V imenu Emigrantskega pevskega zbora je spregovorila gospa Marjana Batagelj in obujala spomine na leta, ko je g. Pogačar vodil zbor v taborišču. Gospod biseromašnik je bil presenečen in ganjen. Prijateljem se je zahvalil za pogostitev in tako lepo slavlje.

V soboto, 20. avgusta, je bila v Slovenskem domu **V SAN MARTINU** prireditve **OB TAKTU BARV III**. Sodelovali so: Mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar, solista Ani Rode in Slovenski pevski zbor iz San Martina pod vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic. Istočasno je bila **RAZSTAVA MARJANA GRUMA**.

V soboto, 27. avgusta, je pod okriljem Slovenske kulturne akcije avtor **ARH. JURE VOMBERGAR PREDSTAVIL »Letopis 1947 - 1997, 50 let slovenskega dušnega pastirstva v**

Argentini«. Povedal je, da je knjigo napisal na pobudo pokojnega delegata dušnih pastirjev prelata Jožeta Škerbca. Arh. Jure Vombergar je na kratko orisal način in vsebino letopisa ter prebral nekaj pesmi, s katerimi se začne ali zaključi opis vsakega leta. Večera se je udeležilo lepo število rojakov, ki jih tema zanima.

OBLETNICA V ROŽMANOVEM DOMU je bila v nedeljo, 28. avgusta. Sveto mašo je daroval g. Matija Borštnar. Po maši je govoril predsednik Peter Čarman, ki je omenil obnovo Doma, arhitekt Kogovšek pa je obnovo podrobno razložil. Sledilo je skupno kosilo, ki so ga pripravile gospe iz San Justa.

V nedeljo, 28. avgusta, je **DELEGAT DR. JURE RODE OBISKAL ROJAKE V MIRAMARU**. Imeli so sv. mašo in priložnost za prejem zakramentov.

35. MLADINSKI DAN V SLOMŠKOVEM DOMU je bil v nedeljo, 28. avgusta. Začel se je zjutraj s tekmovanjem v odbojki. Potem so ob zvoku obeh himen dvignili slovensko in argentinsko zastavo. Sledila je sv. maša, ki jo je daroval g. Franci Cukjati. Peli so mladi ob zvoku kitar. Po skupnem kosilu so mladi nadaljevali s tekmami. Zmagali so fantje in dekleta iz San Justa in odnesli oba pokala. Zvečer je bil kulturni program, pri katerem so sodelovali šolski otroci in mladina. Najmlajši so zaplesali plese Floriciente. Deklice in dečki so nastopili z ritmičnimi vajami, tudi mladi so se predstavili z ritmičnimi vajami. Dekleta in fantje so zaplesali flamenko. Vaje so si zamislile in jih naučile Olgi Bohinc Vester, Patricija Mugerli, Aleksandra Omahna, Tatjana Panaino in Gabi Malovrh.

ZVEZA SLOVENSkih MATER IN ŽENA je **praznovala svoj dan** v nedeljo, 4. septembra. Gospe so se zbrale v cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši. Sv. mašo je daroval g. Dane Vrečar za pokojnega generala Rupnika, dr. Hacina in sodelavce. Pri pridgi je razvil misli o Zvezi in o pomenu darovanja in dobrotelosti. Ljudsko

petje je na orglah spremljala gospa Anka Savelli Gaser. Peli sta tudi solistki Ani Rode in Maruška Batagelj Klemenčič. Po maši je g. Dane Vrečar pred spomenikom domobrancem molil molitve za pokojne. G. Slavko Urbančič pa je pred spomnik položil lep slovenski šopek.

V jedilnici je najprej pozdravila predsednica gospa Pavlina Dobovšek. Podala je poročilo o delovanju Zveze. Slavnostna govornica je bila Marija Urbančič Grbec. Povedala je, da Zveza **PRAZNUJE SVOJ 39. DAN**; spomnila pa se je tudi svoje mame Cilke Urbančič, ki je bila lik slovenske žene in matere. Sledil je skupen zajtrk in žrebanje rife, ki jo je organizirala Zveza. Lepi dobitki so bili na ogled vsem navzočim. Ob skrbni postrežbi in prijetnem razgovoru je hitro potekel čas.

DRUŽINSKA NEDELJA V SLOMŠKOVEM DOMU je bila v nedeljo, 4. septembra. Priredila jo je Slomškova šola. Šolsko mašo je daroval g. župnik Franci Cukjati, pel je otroški pevski zbor pod vodstvom Marcela Brula. Po maši je bila prireditel. Vse navzoče je pozdravila voditeljica Slomškove šole Helena Rode. Prizor z naslovom Slomškov cirkus, si je zamislil Marcel Brula. Nastopili so vsi učenci, od vrtca do osmega razreda. Otroci so rajali in zapeli sledeče pesmi: Naš cirkus, Hola Don Pepito, Ačis in Naša koklja. Po prireditvi se je voditeljica zahvalila vsem, ki so sodelovali. Sledilo je skupno kosilo, popoldne pa so igrali tombolo in prijetno kramljali.

REDNI SESTANEK ZSMŽ je bil v četrtek, 8. septembra, v Slovenski hiši. Vodila ga je predsednica gospa Pavlina Dobovšek. Imele smo **razgovor s prof. Jelislavo Dobovšek SETHA**. Povedala nam je o zanimivostih Japonske, kjer živi in poučuje na univerzi.

Pod okriljem **Slovenske kulturne akcije je prof. JELISLAVA DOBOVŠEK SETHA** pripravila **PREDAVANJE** z naslovom Slovenščina na tujih univerzah, primer iz Japonske. Predavanje je bilo v soboto, 17. septembra, v mali dvorani Slovenske hiše.

LJUBLJANA – Kot kaže, je imel papež Janez Pavel II. pozitivno mnenje o Marijinih prikazovanjih v Medžugorju v BiH. To je mogoče sklepati iz njegovih pisem uglednemu krakovskemu publicistu Mareku Swarnickemu in njegovi ženi Zofiji. Gre za štiri pisma, katerih vsebino je objavila agencija Spirit-Daily. To so tudi prvi pisni dokumenti prejšnjega papeža o tem romarskem kraju in dogodkih v njem. Datirani so: 30. marca 1991, 28. maja 1992, 8. decembra 1992 in 25. februarja 1994.

Janez Pavel II. jih je napisal na roko. V pismu 28. maja 1992 piše: »Zofiji se zahvaljujem za vse, kar zadeva Medžugorje. Povezan sem z vsakomer, ki tam moli. Danes ta poziv bolje razumemo.« Pismo dne 25. februarja 1994 se nanaša na vojno v nekdanji Jugoslaviji: »Sedaj lahko bolje razumemo Medžugorje. Sedaj lahko bolje razumemo to materinsko spodbujanje, ko imamo pred očmi obseg te velike nevarnosti.« (*Družina*)

MEDŽUGORJE – V mesecu aprilu 2004 je v svetišču Kraljice miru somaševalo 1.965 duhovnikov, podeljenih je bilo 93.000 obhajil. V mesecu maju je somaševalo 2.838 duhovnikov, podeljenih je bilo 131.500 obhajil. – Sredi maja se je zbralo v Medžugorju v tridnevni molitvi h Kraljici miru na »drugem kitajskem zboru« več kakor 200 Kitajcev iz Amerike, Hong Konga, Tajvana, Mauriciusa, Karibskega otočja in Kitajske. Njihov molitveni namen je bila verska svoboda na Kitajskem. - V začetku junija je obiskal Medžugorje tudi škof škofije Frosinone blizu Rima, Salvatore Boccaccio. Ob tem je izjavil. »V svoji škofiji imam mlade ljudi, ki so se spreobrnil in spremenili življenje v Medžugorju. Njihovo pričevanje mi je bilo znamenje velike Božje navzočnosti v Medžugorju. Bral sem tudi, kar je pisal o Marijinih prikazovanjih teolog René Laurentin, vendar so me najbolj spodbudila osebna pričevanja romarjev.« (*Glasnik Kraljice miru*)

malo za šalo...

Pred zabavo je rekla žena:
»Sploh nimam nikakršnega veselja
oditi k Peternelovim na zabavo!«

»Misliš, da grem jaz rad?« se je
oglasil mož. »Toda pomisli, kako bosta
vesela, če ne prideva!«

»Prav imaš! Greva!«

+

Blondinki se pogovarjata in ena re-
če:

»Ali veš, da bo letos novo leto na
petek?«

»Uh, samo da ne bo trinajstega!«

+

»S tem poljubom sem ti povedal
vse. Si razumela?«

»Ne. Povej še enkrat.«

+

»Moja žena je dvojčica.«

»Po čem pa ju ločiš?«

»Njen brat ima brado.«

+

Mladi mož pride h gostilničarju
prosit za službo. Vse se dogovorita,
potem pa gostilničar vpraša.

»In kako vam je ime?«

»Tttttonnnne.«

»Joj, zelo dolgo ime, mi vas
bomo klicali kar Tone.«

+

»Ali se žena nikoli ne jezi, ko
prideš prepozno domov?«

»Ne. Z njo vedno stavim, da
bom prišel pravočasno in je potem
vesela, ko stavo dobi.«

Koliko kilometrov
pa ti narediš
z enim litrom?

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Če je privatna lastnina last privatnikov, ali je državna lastnina last državnikov?
- Če krivci iščejo krivce, naj se nedolžni dobro skrijejo.
- Če se hoče zgodovinar približati resnici, se mora oddaljiti od oblasti.
- Če se ljudje med seboj sovražijo, se z vsakim poskusom sprave nesoglasja še poglobijo.
- Če smo cilj zgrešili, je treba ponovno streljati.
- Če so dolžni nedolžni, ni čudno, da smo nedolžni dolžni.
- Če vzame oblast v zakup pravico, je narod tepen; če vzame v zakup še resnico, je narod mrtev.
- Če zakopljete resnico, zrastejo laži.
- Če zapiha nov veter, se najprej upognejo prazne glave.
- Človek lažje prebavi eno veliko laž kot deset majhnih.
- Človek se počuti veliko bolje, ko ga šikanirajo demokrati kakor prej, ko so mu nagajali komunisti.
- Dekliško ime Resnice, preden se je omožila z Oblastjo, je bilo Laž.

Vernih duš dan – Lojze Kukovica ...	257
Pohujšanje – Marko Kremžar	258
Virgil, apostol Karantanije – Silvester Čuk	260
Nameni Apostolata molitve za november	260
Tudi na cesti lahko molite – Michel Quoist – Prevedla Metka Mizerit	262
Ekumenizem pri Gospodovi večerji?	264
Molitev – pečat dneva – Mirko Isop	265
Anton Martin Slomšek – Močan in izzivalen čas – Marjan Turnšek (2)	266
Slovesnost na Triglavu	268
Ali ni hudi duh izmišljotina za opravičenje svojih slabih nagnjenj? – Iz revije <i>On živi</i>	269
Vprašujete-odgovarjamo – Lojze Kukovica	269
Taizé: pogreb umorjenega brata Rogerja	270
Brat Alois – novi prior v Taizéju	271
Kako je papež ocenil svoje potovanje v Nemčijo?	271
Köln: milijon mladih sopraznovalo s papežem	272
Duhovni seminar p. Jamesa Manjackala...	272
Glasnik Kraljice miru o letošnjem seminarju p. Jamesa v Sloveniji ...	273
Hema že v Mariboru, Slomšek na poti v Celovec	273
Blagoslovitev Slomškovega reliefa v celovski stolnici	274
Nekaj o islamu – Lojze Kukovica (2)	275
Lepa si, zemlja slovenska! – Jože Martin Rožanec	278
Potovanje v Slovenijo – Monika Oblak	278
Tone Kastelic – 80-letnik - S.S	279
Leto brez sonca – Marko Kremžar (15)	282
Iz naše kronike – Metka Mizerit	284
Kratke novice 259, 275, 284	287

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVIVA - Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo

Direktor: mons. dr. Jure Rode - **Urednik:** arh. Jure Vombergar
- **Članica uredniškega odbora:** Metka Mizerit - **Tehnični urednik:**
Stane Snaj - **Grafično oblikovanje:** Rozka Snaj - Ramón L. Falcón
4158, C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4636-0841
- Fax: +54-11-4636-2421 - E-mail: dusno_pastirstvo@ciudad.com.ar -
Registro de la Propiedad Intelectual N° 90.877 - **Tisk:** Talleres Gráficos
VILKO S.R.L. - EE.UU. 425 - C1101AAI Buenos Aires, Argentina - Tel:
+54-11-4362-7215 - E-mail: info@vilko.com.ar

POVERJENIKI: ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón
4158, Buenos Aires. - **ZDA:** Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave.,
Cleveland 3, Ohio 44103, USA - **KANADA:** Rado Krevs, 75 Trowell Ave, Toronto
M6M, 1L5 Canada. - **ITALIJA: Trst:** Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia
- **Gorica:** Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. - **AVSTRIJA:** Naročnino pošiljajte
Mohorjevi družbi v Celovec.

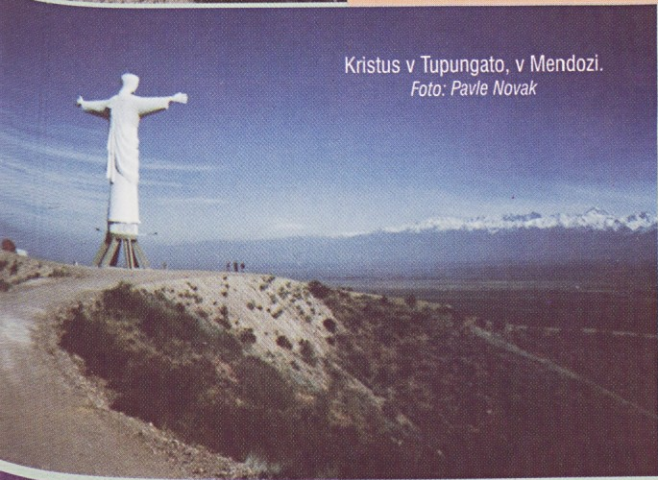
NAROČNINA: ARGENTINA: po raznašalcih: \$60; po pošti: \$75 - **OBMEJNE
DRŽAVE:** 85 dol; brez Stezic: 60 dol - **AMERIKA:** 100 dol; brez Stezic: 65 dol -
OSTALE DRŽAVE: 115 dol; brez Stezic: 70 dol - Pošiljanje po več izvodov skupaj
zniža poštno stroške - **Denarna nakazila na bančni (ne osební) ček na ime:**
Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina

Pevski nastop v Našem domu.

Od leve: MEŠANI PEVSKI ZBOR POMLAD IZ NOVEGA MESTA (mendoščan Fernando Mejias); MEŠANI PEVSKI ZBOR SAN JUSTO (prof. Andrejka Selan Vombergar); skupni nastop obeh zborov.

Foto: Marko Vombergar

Kristus v Tupungato, v Mendoza.

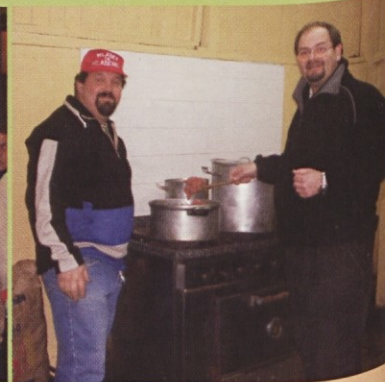
Foto: Pavle Novak

CAFE KONCERT NA PRISTAVI. Foto: Matjaž Čec

SKUPNO TABORJENJE MLADCEV IN MLADENK na "Estancia del Pino".
Vodil prof. Jure Urbančič. Foto: Matjaž Čeč

Correo Argentino Suc. 7 Bs. As.
FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 6395
TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 2560

La Vida Espiritual Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovena. Director: Mons. dr. Jorge Rode Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual Nº 90-877
Impresión: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires - Argentina